

**ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ
TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ**

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

KOSGEB
T.C. SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI KÜÇÜK VE ORTA
ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ
BAŞKANLIĞI

BURSA
EV TEKSTİLİ SEKTÖRÜ
MEVCUT DURUM ARAŞTIRMASI

BURSA 2006

EV TEKSTİLİ SEKTÖRÜ MEVCUT DURUM ARAŞTIRMASI

Anket Soru Hazırlığı

Yrd.Doç.Dr.Yasemin Kavuşturan

Uludağ Üniversitesi
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi
Tekstil Mühendisliği Bölümü

Anket Uygulama

KOSGEB

Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Doç.Dr.Seda Özmutlu ve Yrd.Doç.Dr.Yasemin Kavuşturan

Uludağ Üniversitesi
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi
Endüstri Mühendisliği Bölümü

Uludağ Üniversitesi
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi
Tekstil Mühendisliği Bölümü

GİRİŞ

Türk Tekstil Sektörü, özellikle Bursa Tekstil Sektörü için büyük önem taşıyan “Ev Tekstili Sektörü”ne gelecek 5-10 Yıl için Stratejik Plan Hazırlığı konusunda çalışmak üzere Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümü, T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (BUSİAD) katılımıyla oluşturulan komisyon 29.6.2004 tarihinde yapılan ilk toplantısında “Ev tekstili sektörünün mevcut durumu” ile ilgili bir anket yapılmasına, anketin Bursa ilini kapsamasına karar vermiştir.

Sorular Tekstil Mühendisliği Bölümü'nce hazırlanmış, anket KOSGEB desteği ile yapılmış, anketör eğitimlerinin ve anket sonuçlarının değerlendirilmesinin Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğretim elemanları tarafından yapılması gerektiği, anket yapılacak firma isimlerinin belirlenmesi için Sanayi Odalarına başvurulabileceği, firmalara anketörlerden önce, yapılacak anketin önemini belirten bir yazının gönderilmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Ankete toplam 81 ev tekstili firması katılmıştır. Anketler Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği ve Tekstil Mühendisliği öğretim elemanları tarafından analiz edilmiştir. Anket uygulanan firmaların anketin tüm sorularına yanıt vermediği görülmüştür. Bazı sorularda ise istenenden farklı tarzda cevaplar yer almaktadır. Örneğin en çok kullanılan hammadde nedir sorusuna pek çok lif tipi işaretlenmiştir. Bu tarz aksaklıklar nedeniyle anket sonuçlarının, değerlendirilmesi aşaması oldukça uzun sürmüştür, anket formlarından alınmış ham bilgilere dönülerek tek tek veri ayıklanması gerekmiştir.

Bu çalışmada, anket sonuçlarının sunumunda, verilen bilgileri daha iyi aktarabilmek için öncelikle firmalara yöneltilen “soru” yazılmış ardından bu soruya verilen cevaplar grafikler halinde sunulmuştur.

Anket çeşitli bölümlerden oluşmaktadır. Birinci bölümde işletmeyi tanıtıcı genel bilgiler, işletme sahibi ve anketi cevaplayan kişi ile ilgili bilgiler yanında, işletmedeki üretim, işletmenin ürün geliştirme/arge bölümü, işletmenin ürün pazarlama gücü, işletmenin eğitimli iş gücü, işletmenin bugünü/geleceği ile ilgili düşünceler yer almaktadır. 2. bölümde ise işletmenin teknolojik alt yapısı ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

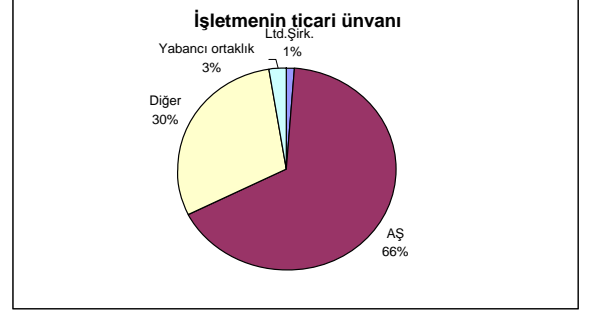
Anket sonuçlarının Türk ev Tekstili sektörüne özellikle de Bursa ev tekstili sektörüne yararlı olmasını dileriz.

1.BÖLÜM: İŞLETMEYİ TANITICI GENEL BİLGİLER

Bu bölümde işletmenin resmi ünvanı ve adres bilgileri yanında aşağıdaki sorular yöneltilmiştir.

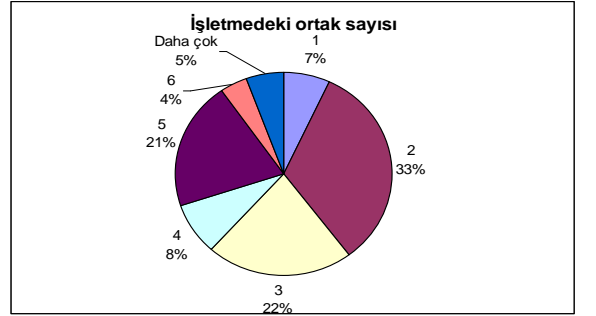
- 1. İŞLETMENİN TİCARİ ÜNVANI NEDİR?** LTD ŞİRKET AŞ DİĞER
 YABANCI ORTAKLIK ADİ KOMANDİT ŞTİ

İşletmenin ticari ünvanı ile ilgili olarak sorulan soruya 80 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %66'sı anonim şirket, %1'i limited şirket, %3'ü ise yabancı ortaklıktır.

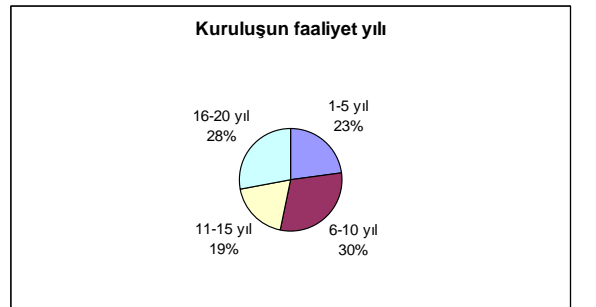
2. İŞLETMEDEKİ ORTAK SAYISI NEDİR?

İşletmedeki ortakların sayısı ile ilgili olarak sorulan soruya 73 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %33'ü iki ortaklı, %22'si 3 ortaklı, %21'i ise 5 ortaklıdır.

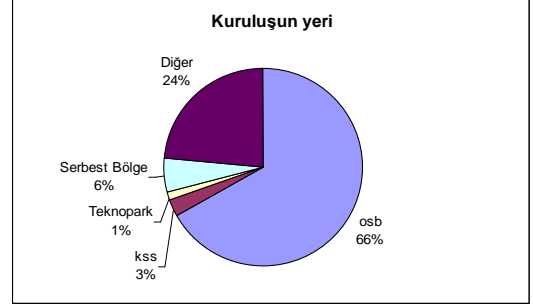
- 3. İŞLETME KAÇ YILDIR FAALİYETTEDİR?** 1-5 6-10 11-15 16-20

İşletmenin kaç yıldır faaliyettedir sorusuna 75 firma yanıt vermiştir. Bu firmaların %23'ü 1-5 yıl, %30'u 6-10 yıl, %19'u 11-15 yıl, %28'i ise 16-20 yıldır faaliyet göstermektedir.

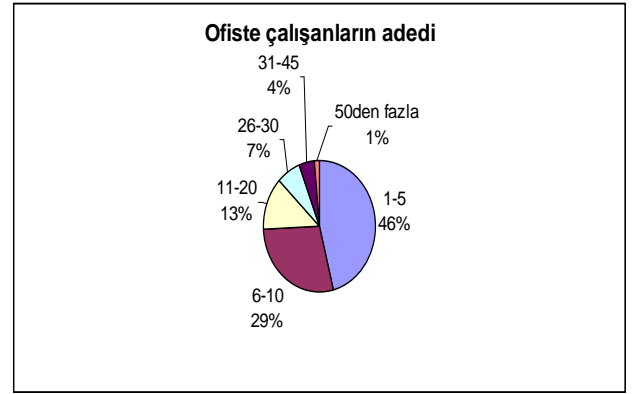
4. İŞLETMENİN YERİ: OSB KSS TEKNOPARK SERBEST BÖLGE DİĞER

İşletmenin yeri ile ilgili olarak sorulan soruya 72 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %66'sı organize sanayi bölgesinde, % 6'sı serbest bölgede, %3'ü küçük sanayi sitesinde, % 24'ü ise bunların dışında bulunmaktadır.

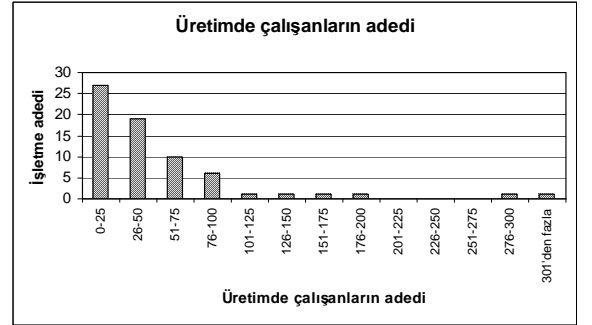

5.ÇALIŞANLARIN SAYISI BÜRO ÇALIŞANI ....KİŞİ ÜRETİMDE ÇALIŞAN..... KİŞİ

Büro (Ofis) çalışanlarının adedi ile ilgili olarak sorulan soruya 70 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %46'sında ofiste çalışan kişi sayısı 1-5 arası iken %29'unda 6-10 kişi, %13'ünde 11-20 kişi, %7'sinde 26-30 kişi çalışmaktadır.

Üretimde çalışanların adedi ile ilgili olarak sorulan soruya 68 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %41'inde üretimde çalışan kişi sayısı 0-25 arası iken %29'unda 26-50 kişi, %15'inde ise 51-75 kişi çalışmaktadır.

İŞLETME SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER

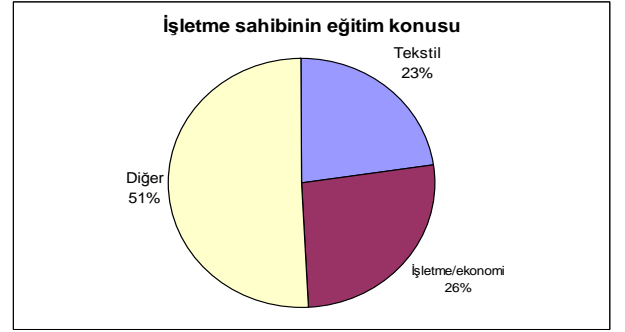
1. İŞLETME SAHİBİNİN ÖĞRENİM DURUMU DOKTORA YÜKSEK LİSANS LİSANS
ÖNLİSANS LİSE İLKÖĞRETİM

İşletme sahibinin öğrenim durumu ile ilgili olarak sorulan soruya 71 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %40'ında işletme sahibi lise mezunu iken, %33'ünde lisans, %15'inde ilköğretim, %11'inde ise yüksek lisans mezunudur.

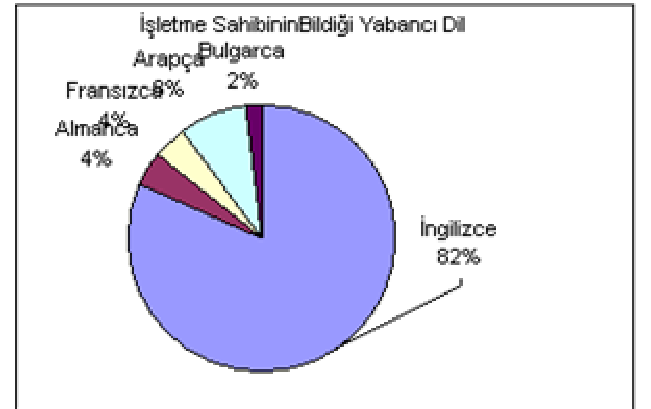
2. İŞLETME SAHİBİNİN EĞİTİM KONUSU TEKSTİL İŞLETME/EKONOMİ DİĞER

İşletme sahibinin eğitim konusu ile ilgili olarak sorulan soruya 57 firma cevap vermiştir. Bu firmaların işletme sahiplerinin %23'ü tekstil, %26'sı işletme/ekonomi mezunudur.

- 3.İŞLETME SAHİBİNİN BİLDİĞİ YABANCI DİL İNGİLİZCE ALMANCA FRANSIZCA
ARAPÇA RUSÇA DİĞER.....

İşletme sahibinin bildiği yabancı dil ile ilgili olarak sorulan soruya 50 firma cevap vermiştir. Bu firmaların işletme sahiplerinin %82'si İngilizce, %8'i Arapça, %4'ü Almanca ve %4'ü de Fransızca bilmektedir.

4.İŞLETME SAHİBİNİN YAŞI

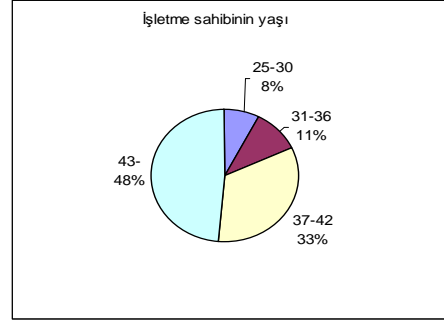
25-30

31-36

37-42

43-

İşletme sahibinin yaşı ile ilgili olarak sorulan soruya 76 firma cevap vermiştir. Bu firmaların işletme sahiplerinin %48'i 43 yaş ve üzerinde iken, %33'ü 37-42 yaş aralığında, %11'i 31-36, %8'i ise 25-30 yaş aralığındadır.

5.TEKSTİL İŞLETMELERİNDE DENEYİMİ

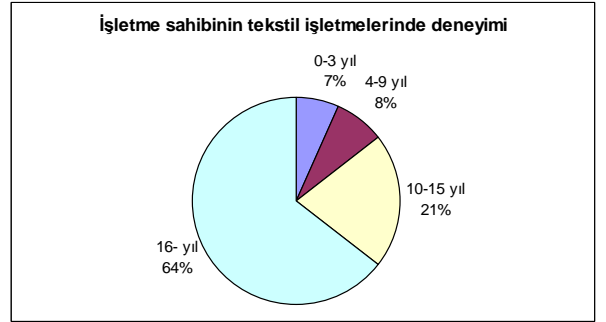
0-3

4-9

10-15

16-

İşletme sahibinin tekstil işletmelerinde deneyimi ile ilgili olarak sorulan soruya 76 firma cevap vermiştir. Bu firmaların işletme sahiplerinin %64'ünün tekstil işletmelerindeki deneyimi 16 yıl ve üzeri iken, %21'inin deneyimi 10-15 yıl arası, %8'inin deneyimi ise 4-9 yıl arasındır. %7'si ise 0-3 yıllık deneyime sahiptir.

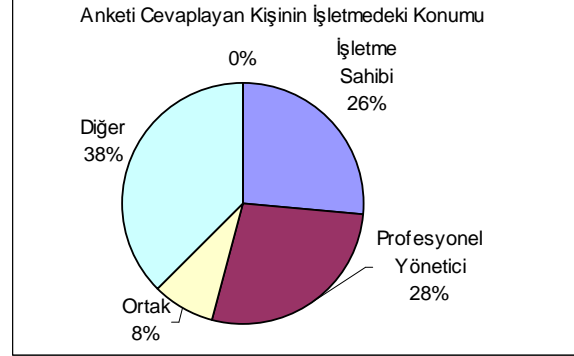

ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER (TERCİHEN İŞLETME MÜDÜRÜ)

1. ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİNİN İŞLETMEDEKİ KONUMU

İŞLETME SAHİBİ   PROFESYONEL YÖNETİCİ   ORTAK   DİĞER...

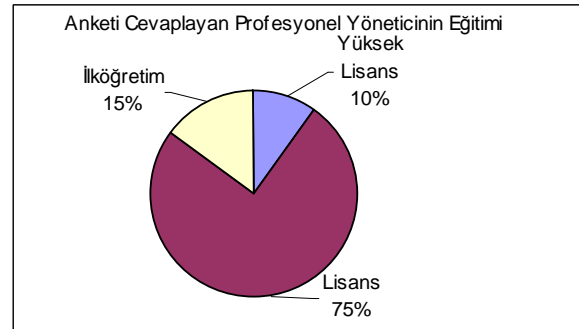
Bu soruya 72 firma cevap vermiştir. Bu firmalarda anketi cevaplayan kişilerin %26'sı işletme sahibi, %28'i profesyonel yönetici, %8'i ortak, %38'i bunların dışındaki personeldir.

2. ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİNİN ÖĞRENİM DURUMU

DOKTORA   YÜKSEK LİSANS   LİSANS   ÖNLİSANS   LİSE   İLKÖĞRETİM

Birinci soruya 20 profesyonel yönetici cevap vermiştir. Bu yöneticilerin %10'u yüksek lisans, %75'i lisans, %15'i ise ilköğretim mezunudur. Birinci soruya 6 ortak cevap vermiştir. Bu ortakların üçü yüksek lisans, üçü de lise mezunudur.

3. ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİNİN EĞİTİM KONUSU TEKSTİL İŞLETME/EKONOMİ DİĞER

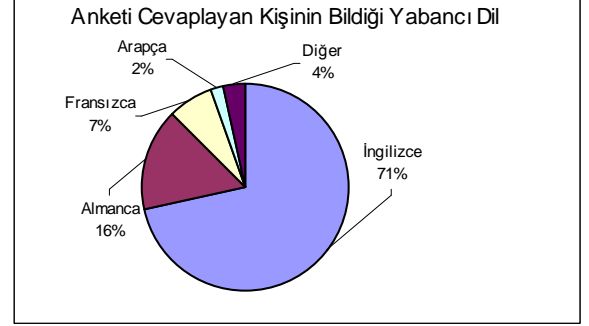
Birinci soruya cevap veren 20 profesyonel yöneticiden biri tekstil, biri de İşletme/ekonomi alanında yüksek lisanslıdır. Lisans mezunu yöneticilerin 7 tanesi İşletme/ekonomi, 6 tanesi ise tekstil eğitimi almıştır

4. ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİNİN BİLDİĞİ YABANCI DİL

İNGİLİZCE ALMANCA FRANSIZCA ARAPÇA RUSÇA DİĞER.....

Anketi cevaplayan kişinin bildiği yabancı dil ile ilgili olarak sorulan soruya 57 firma cevap vermiştir. Bu kişilerin %71'i İngilizce, %16'sı Almanca, %2'si Arapça ve %7'si de Fransızca bilmektedir.

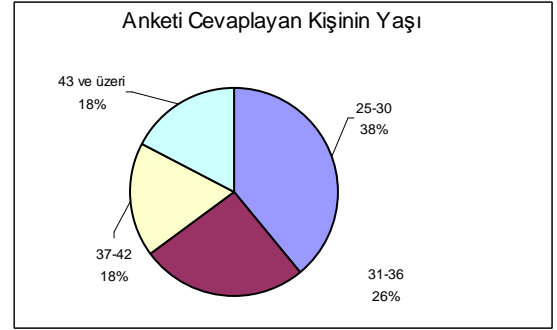
5. ANKETİ CEVAPLAYAN KİŞİNİN YAŞI 25-30

31-36

37-42

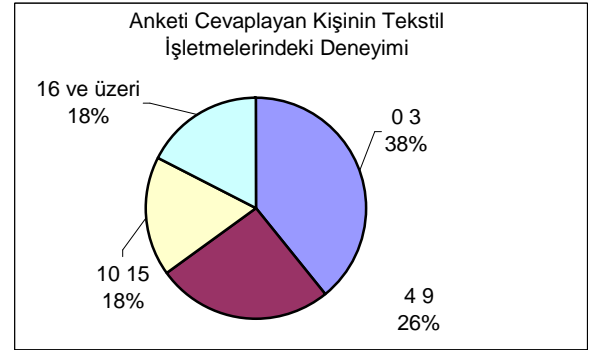
43 VE ÜZERİ

Anketi cevaplayan kişinin yaşı ile ilgili olarak sorulan soruya 74 firma cevap vermiştir. Bu kişilerin %18'i 43 yaş ve üzerinde iken, %18'i 37-42 yaş aralığında, %26'sı 31-36 yaş aralığında, %38'i ise 25-30 yaş aralığındadır.

6. TEKSTİL İŞLETMELERİNDEKİ DENEYİMİ 0-3 4-9 10-15 16 VE ÜZERİ

Anketi cevaplayan kişinin tekstil işletmelerindeki deneyimi ile ilgili olarak sorulan soruya 71 firma cevap vermiştir. Bu kişilerin %38'inin tekstil işletmelerindeki deneyimi 0-3 yıl arasındadır. %26'sının tekstil işletmelerindeki deneyimi 4-9 yıl arasındadır.

İŞLETMEDE ÜRETİM

1-İŞLETMENİZDE ÜRETİLEN EV TEKSTİLİ ÜRÜNLERİ NELERDİR?

- 6301GTİP Battaniye 6302 GTİP Yatak çarşafı, masa örtüsü, mutfak bezi (havlu) Diğer ...
6303GTİP Perde, iç stor 6304GTİP Perde, yatak farbelası, diğer mefruşat eşyası
5804GTİP Tül 5805GTİP Goblen vb duvar halısı Döşemelik 940430 Uyku tulumu
940490 Şilte, yorgan, yastık, puf, diz-ayak örtüsü, minder vb 5701-02-03GTİP Halı+paspas

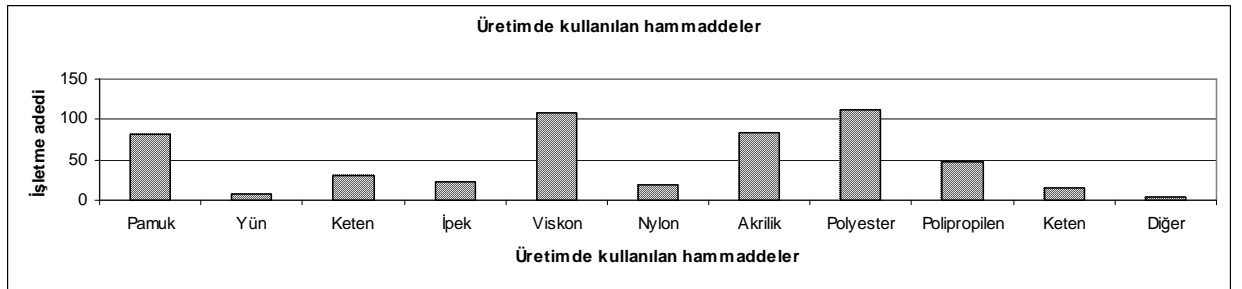
İşletmede üretilen ev tekstili ürünleriyle ilgili soruya 126 cevap verilmiştir. 28 firmada döşemelik, 25 firmada 5804GTİP tül, 26 firmada 6303GTİP perde-iç stor, 8 firmada 6302GTİP yatak çarşafı, 8 firmada 6304GTİP perde-yatak farbelası üretilmektedir. 23 firma ise bu soruyu diğer olarak yanıtlamıştır.

2-ÜRETİMDE KULLANDIĞINIZ HAMMADDELER NELERDİR? (en çok olana 1 diyerek sıralayınız)

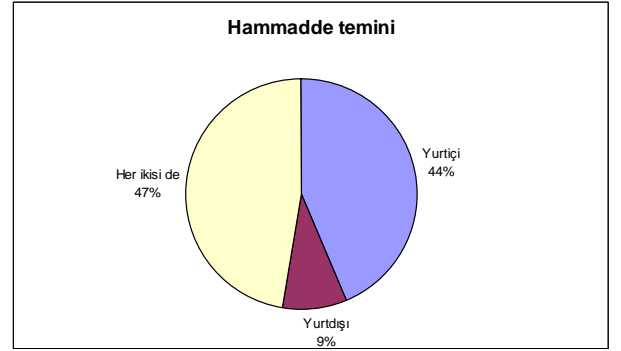
- Pamuk Yün Keten İpek Viskon
Nylon Akrilik Polyester Polipropilen Diğer .....

Firmaların üretimde kullandıkları hammaddeleri, “en çok kullandıkları hammaddeye (1) denerek sıralanması istenmesine rağmen anket uygulanırken sadece firmada kullanılan hammadde çeşitleri belirtilmiştir. Üretimde kullanılan hammaddeler sorusuna 63 firma polyester, 41 firma pamuk, 41 firma viskon, 33 firma akrilik, 19 firma keten, 15 firma polipropilen, 13 firma naylon, 10 firma ipek, 5 firma ise yün cevabını vermiştir.

3-HAMMADDE TEMİNİNİ NEREDEN YAPIYORSUNUZ? Yurt içi Yurt dışı Her ikisi de

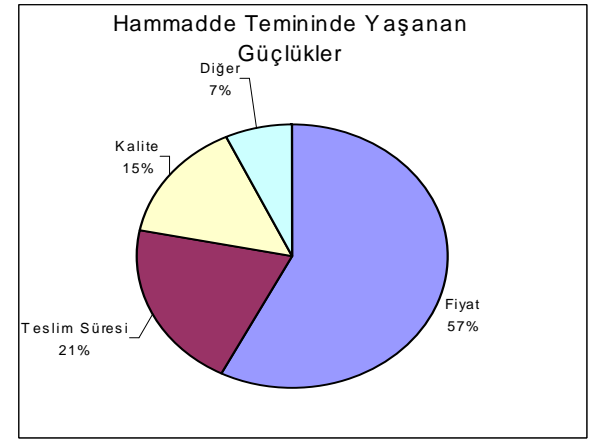
Bu soruya 78 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %44'ü hammaddesini yurt içinden, %9'u yurt dışından temin etmektedir. %47'si ise hem yurt içinden hem de yurt dışından hammadde temin etmekte olduğunu belirtmektedir.

4. HAMMADDE TEMİNİNDE YAŞADIĞINIZ GÜÇLÜKLER NELERDİR?

Fiyat Teslim süresi Kalite Diğer .....

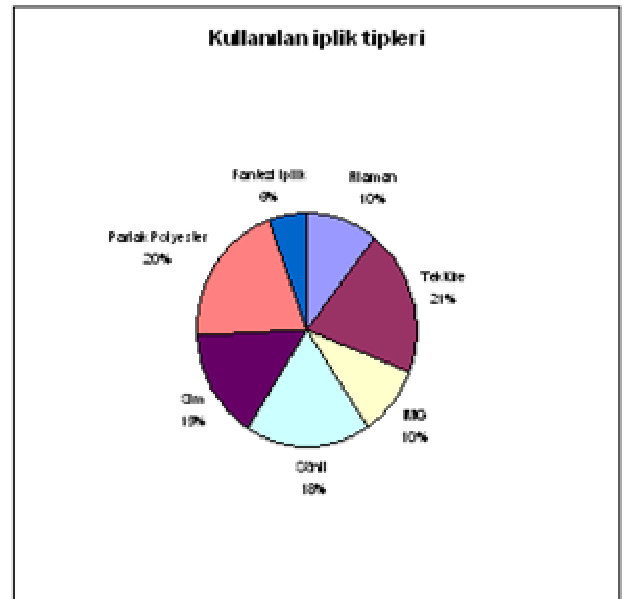
Hammadde temininde yaşadığınız güçlükler nelerdir sorusuna 87 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %57'si yaşanan en büyük sorun olarak hammadde fiyatlarını belirtirken, %21'i hammaddelerin teslim süresini, % 15'i ise hammadde kalitesini en büyük sorun olarak belirtmiştir.

5-KULLANDIĞINIZ İPLİK TİPLERİ NELERDİR? (En çok olana 1 diyerek sıralayınız)

Düz filaman Tekstüre IMG(puntolu) Şönil Sim Parlak polyester Diğer fantezi iplik

Bu soruda işletmelere en çok kullandığınıza (1) diyerek sıralayınız denmesine rağmen anket sırasında sıralama yapılmayıp, işletmede kullanılan tüm iplik tipleri çarpı ile işaretlenmiştir. Bu soruya bu şartlar altında toplam 305 cevap verilmiştir. İşletmelerde üretimde kullanılmakta olan iplik tipleri içinde en çok kullanılan iplik tipleri %21'lik oran ile tekstüre iplikler, %20 ile parlak polyester, %18 ile şönil, %15 sim, %10 düz flaman iplik, %10 puntalı iplik, %6 fantezi iplikti.

6-19. İŞLETMENİZDE İPLİK ÜRETİMİ YAPILIYOR MU?, BÜKÜM ÜNİTENİZ VAR MI? İPLİK BOYAMA TESİSİNİZ VAR MI?, ÇÖZGÜ HAZIRLAMA (KONİK ÇÖZGÜ) ÜNİTENİZ VAR MI?, HAŞIL ÜNİTENİZ VAR MI?, DOKUMA TESİSİNİZ VAR MI?, ÖRME TESİSİNİZ VAR MI?, ÖN TERBİYE TESİSİNİZ VAR MI?, BOYA TESİSİNİZ VAR MI?, BASKI TESİSİNİZ VAR MI?, BİTİM TESİSİNİZ VAR MI?, KONFEKSİYON TESİSİNİZ VAR MI?, NAKIŞ ÜNİTENİZ VAR MI?, BRODE ÜNİTENİZ VAR MI? Evet Hayır

Bu sorulara toplam 79 firma cevap vermiştir. Cevaplar incelendiğinde firmalarda çok değişik üniteler yer aldığı görülmektedir. Genel bir değerlendirme yapabilmek için çeşitli üretim başlıkları iplik, dokuma, örme, boya-terbiye vb ve konfeksiyon gibi başlıklara ayrılmıştır.

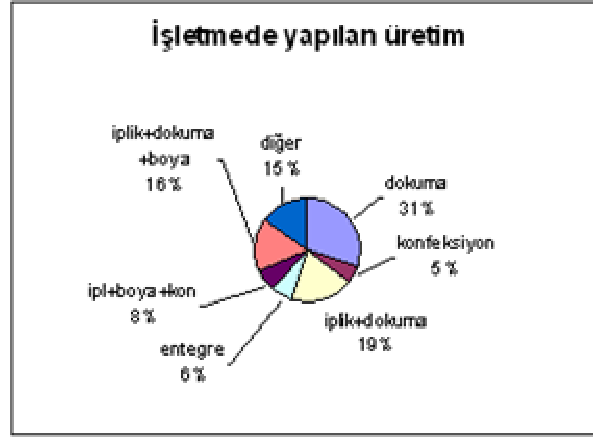
İplik: İplik üretimi, büküm, iplik boyama ünitelerinin bir ya da birkaçı yer alıyor ise

Dokuma: Çözgü hazırlama, haşıl, dokuma ünitelerinin bir ya da birkaçı yer alıyor ise

Örme: Örme tesisi yer alıyor ise

Boya vb: Ön terbiye, boya, baskı, bitim ünitelerinin bir ya da birkaçı yer alıyor ise

Konfeksiyon: Konfeksiyon, nakış, brode ünitelerinin bir ya da birkaçı yer alıyor ise

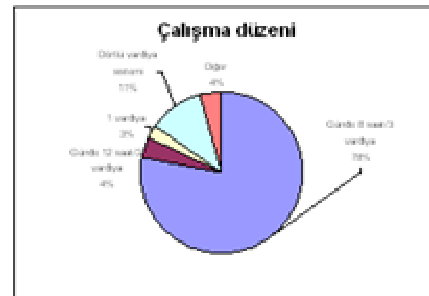

6-19. sorulara cevap veren 79 firmanın %31'inde sadece dokuma ünitesi yer almaktadır. Firmaların %19'unda iplik ve dokuma bölümleri yer almaktadır. Firmaların %16'sında iplik, dokuma ve boya vb ünitesi yer almaktadır. Firmaların %8'inde ise iplik, boya vb ve konfeksiyon ünitesi yer almaktadır.

20.İŞLETMENİZİN ÇALIŞMA DÜZENİ İÇİN HANGİSİ DOĞRUDUR?

- Günde 8 saat /3 vardiya Günde 12 saat /2 vardiya Günde ... saat /1 vardiya
Dörtlü vardiya sistemi Vardiya+saat mesai Diğer.....

Bu soruya toplam 72 firma cevap vermiştir. Bu işletmelerin %78'i günde 8 saat/3 vardiya, %11'i dörtlü vardiya sisteminde çalışmaktadır.

İŞLETMENİN ÜRÜN GELİŞTİRME/ARGE BÖLÜMÜ

1. İşletmenizin bünyesinde dokuma desen tasarım bürosu var mı?

Evet

Hayır

Hangi bilgisayarlı desen tasarım programını kullanıyorsunuz

Ned Graphics

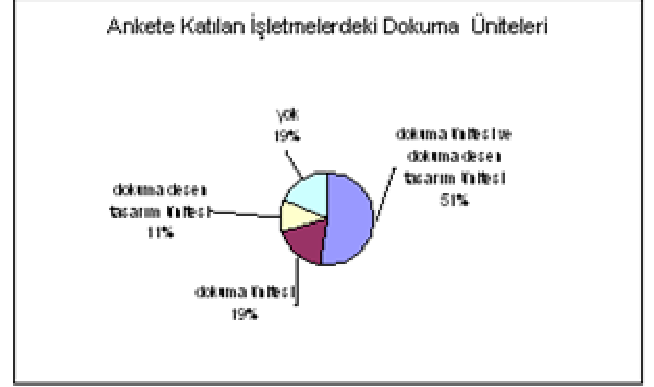
Simetri

Sophis

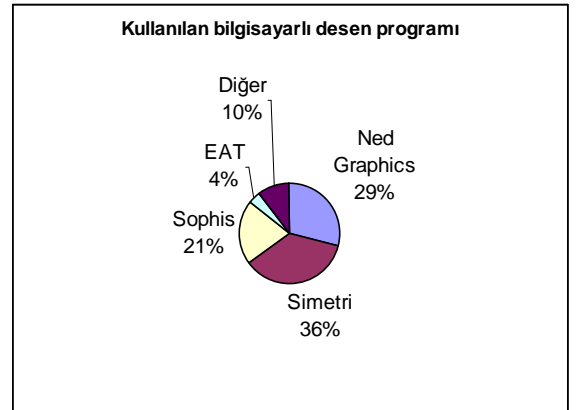
EAT

Diğer (belirtiniz).....

İşletmenin ürün geliştirme bölümüyle ilgili sorulan soruya 81 firma cevap vermiştir. Bünyesinde dokuma tesisi bulunan 57 firmanın %74'ünde dokuma desen tasarım bürosu bulunduğu belirtilmiştir. Firmaların %26'sında ise desen tasarım bürosu bulunmamaktadır. 9 firma ise dokuma tesisi bulunmamasına rağmen dokuma desen tasarım bürosu olduğundan söz etmektedir. Ankete katılan 15 firmada ise dokuma ve dokuma desen tasarım bürosu bulunmamaktadır.

Dokuma desen tasarım bürosu bulunduğunu belirten 47 firmanın desen tasarım programı markası dağılımları %36 ile Simetri, %29 ile Ned Graphics, %21 ile Sophis, %4 ile EAT şeklindedir. En çok kullanılan yazılım olan "Simetri" yerli yazılım oluşu, firma kurucu ortaklarından birisinin Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümü mezunu olması Bölümümüz ve Türk Tekstil Sektörü açısından moral ve gurur kaynağıdır.

2. İşletmenizin bünyesinde örme desen tasarım bürosu var mı?

Evet

Hayır

Hangi bilgisayarlı desen tasarım programını kullanıyorsunuz

Ankete cevap veren firmalar arasında, bünyesinde örme tesisi bulunduğu belirtilen 4 işletmeden ikisinde örme desen tasarım bürosu bulunmaktadır.

3. İşletmenizin bünyesinde baskı desen tasarım bürosu var mı? Evet Hayır

Hangi bilgisayarlı desen tasarım programını kullanıyorsunuz

Ned Graphics Sophis EAT Diğer (belirtiniz).....

Ankete cevap veren firmalar arasında, bünyesinde baskı tesisi bulunan 12 işletmede de baskı desen tasarım bürosu bulunmadığı belirtilmiştir.

4. Tasarımcılarımızın eğitim durumları nedir?

-Tekstil Mühendisi ..... kişi..... bölümlerinden mezun
-Tekstil Meslek Yüksek Okulu..... kişi..... bölümlerinden mezun
-Güzel Sanatlar Fakültesi..... kişi..... bölümlerinden mezun
-Meslek Lisesi..... kişi..... bölümlerinden mezun
-Diğer (belirtiniz)..... kişi..... bölümlerinden mezun

Tasarımcıların eğitim durumları ile ilgili soruya cevap veren firmalar incelenirse,

17 firmanın Tasarımcı olarak çalışan tekstil mühendisleri bulunmaktadır. Bu firmaların üçünde 2 adet tekstil mühendisi çalışmaktadır. Diğerlerinde ise tek tekstil mühendisi çalışmaktadır.

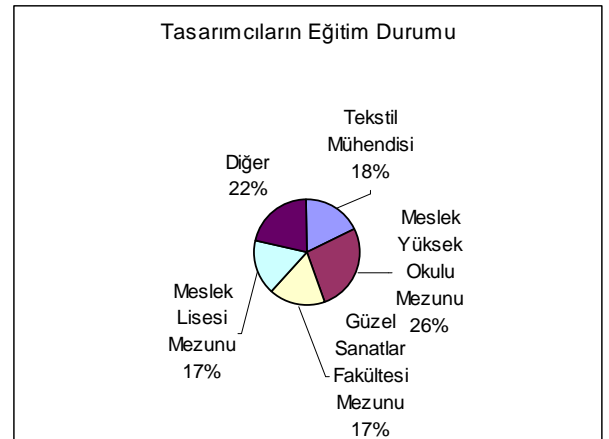
19 firmanın Tasarımcı olarak çalışan tekstil meslek yüksek okulu mezunu elemanları bulunmaktadır. Bu firmaların altısında 3 adet, beşinde de 2 adet, sekizinde birer adet tekstil meslek yüksek okulu mezunu çalışmaktadır.

18 firmanın Tasarımcı olarak çalışan Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu elemanları bulunmaktadır. 17 firmada 1 adet, bir firmada ise 2 adet Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu eleman çalışmaktadır.

10 firmanın Tasarımcı olarak çalışan Meslek Lisesi mezunu elemanları bulunmaktadır. Bu firmaların üçünde 1 adet, altısında 2 adet, birinde ise 3 adet Meslek Lisesi mezunu eleman çalışmaktadır.

10 firmada ise Tekstil Mühendisi, Meslek Yüksek Okulu, Güzel Sanatlar Fakültesi ya da Meslek Lisesi mezunu olmayan, mesleki eğitim almamış elemanlar çalışıldığı belirtilmiştir. Bu firmaların altısında 1 adet, ikisinde 2 adet, birinde 4 adet, birinde ise 10 adet mesleki eğitim almamış eleman çalışmaktadır.

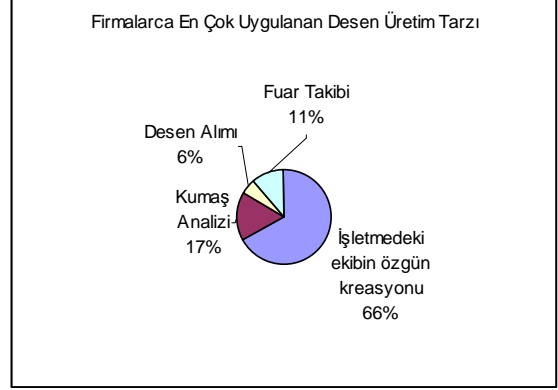
Ankete katılan firmaların “Tasarımcılarının eğitim durumları” ile ilgili olarak verdikleri cevaplar bir arada incelenirse, dağılım %18 Tekstil Mühendisi, % 26 Meslek Yüksek Okulu Mezunu, %17 Meslek Lisesi Mezunu, %17 Güzel Sanatlar Fakültesi Mezunu ve % 22 diğerleri şeklindedir.

5. İşletmenizde dokuma/örme deseni üretim tarzınız nedir? (En çok olana 1 diyerek sıralayınız)

- İşletmedeki ekibinizce yapılan özgün kreasyonlar Müşterinin gelen kumaş örneklerinin analizi
 Desen satın alımı Tasarım trendlerini fuarlarda takip ediyorlar Diğer.....

Firmaların en çok uyguladıkları desen üretim tarzları içinde %66 ile işletmedeki ekibin özgün kreasyonu, %17 ile müşteriden gelen kumaş örneklerinin analizi, %11 ile tasarım trendlerinin fuarlarda takip edilmesi, %6 ile desen satın alımı yer almaktadır.

6. Endüstriyel tasarım tescili başvurunuz oldu mu?

- Evet Hayır

↓
Kaç tasarımınız tescil edildi:.....adet

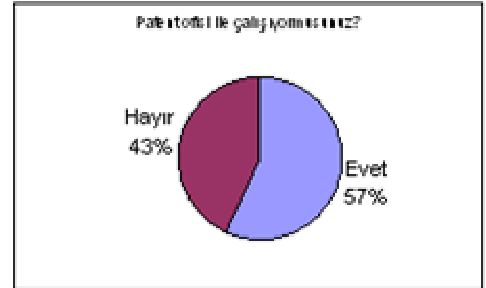
Bu soruya yanıt veren 54 firmanın %39'unun endüstriyel tasarım tescili başvurusu olmuştur. Sadece 18 firma tescil edilen tasarım sayısını belirtmiştir.

7. Bir patent ofisi ile çalışıyor musunuz?

- Evet Hayır

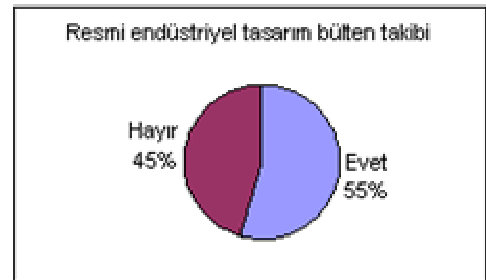
Bu soruya yanıt veren 58 firmanın %57'si bir patent ofisi ile çalıştığını belirtmiştir.

8. Resmi endüstriyel tasarımlar bültenini takip ediyor musunuz?

- Evet Hayır

Bu soruya yanıt veren 66 firmanın %55'i resmi endüstriyel tasarımlar bültenini takip ettiğini belirtmiştir.

9. Ar-Ge biriminiz var mı?

Evet

Hayır

Ar-Ge bölümünüzde çalışan elemanlarınızın eğitimleri nelerdir?

-Meslek Lisesi	.....kişi.....	bölümü mezunu
-Meslek Yüksek Okulu	.....kişi.....	bölümü mezunu
-Üniversite (Lisans)	.....kişi.....	bölümü mezunu
-Lisansüstü(Yüksek Lisans,Doktora)	.....kişi.....	bölümü mezunu
-Diğer (belirtiniz)	.....kişi.....	bölümü mezunu

Bu soruya yanıt veren 59 firmanın %51'i Ar-Ge biriminin bulunduğunu belirtmiştir.

“Ar-Ge bölümünde çalışan elemanların eğitim durumları” ile ilgili olarak sorulan soruya 28 firma cevap vermiştir. Ar-Ge bölümü çalışanları, üniversite mezunları %38, Meslek Yüksek Okulu Mezunları %30, Meslek Lisesi Mezunları %22, Lisansüstü mezunları %1 ve diğerleri ise %9 şeklindedir.

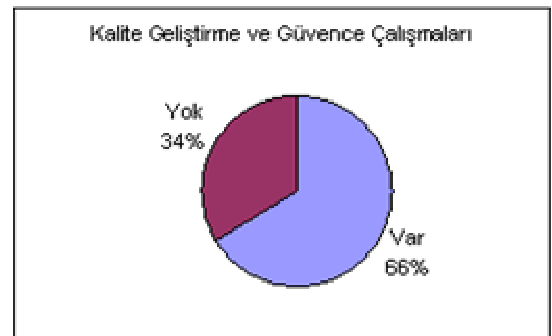
9 firmanın Ar-Ge bölümünde sadece üniversite (lisans) mezunu çalışmaktadır. 8 firmanın Ar-Ge bölümünde sadece meslek yüksek okulu mezunu çalışmaktadır. 5 firmanın Ar-Ge bölümünde üniversite (lisans) ve meslek lisesi mezunları çalışmaktadır. 1 firmanın Ar-Ge bölümünde ise bir lisansüstü mezunu çalışmaktadır. 1 firmanın Ar-Ge bölümünde ise lisans, meslek yüksek okulu mezunu ve meslek lisesi mezunu çalışmaktadır.

10.Kalite geliştirme ve güvence çalışmalarınız var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 68 firmanın %66'sı kalite geliştirme ve güvence çalışmalarının bulunduğunu belirtmiştir.

11. İşletmenin sahip olduğu belge ve sertifikalar nelerdir?

Öko-Tex Standart 100 ISO 9000 ISO 14000 TSE Diğer.....

4 İşletme ISO 9000 belgesi, 2 işletme de TSE sertifikası olduğunu belirtmiştir. 8 işletme bu soruyu diğer olarak yanıtlamıştır.

12. Kalite kontrol laboratuvarınız var mı?

Evet

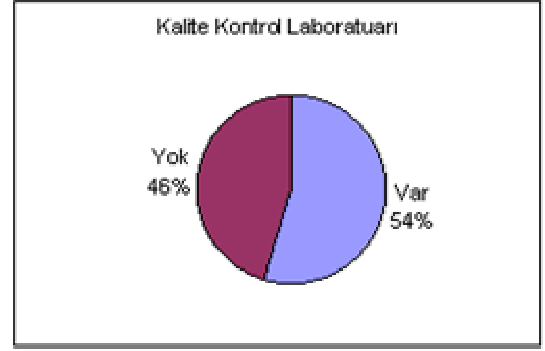
Hayır

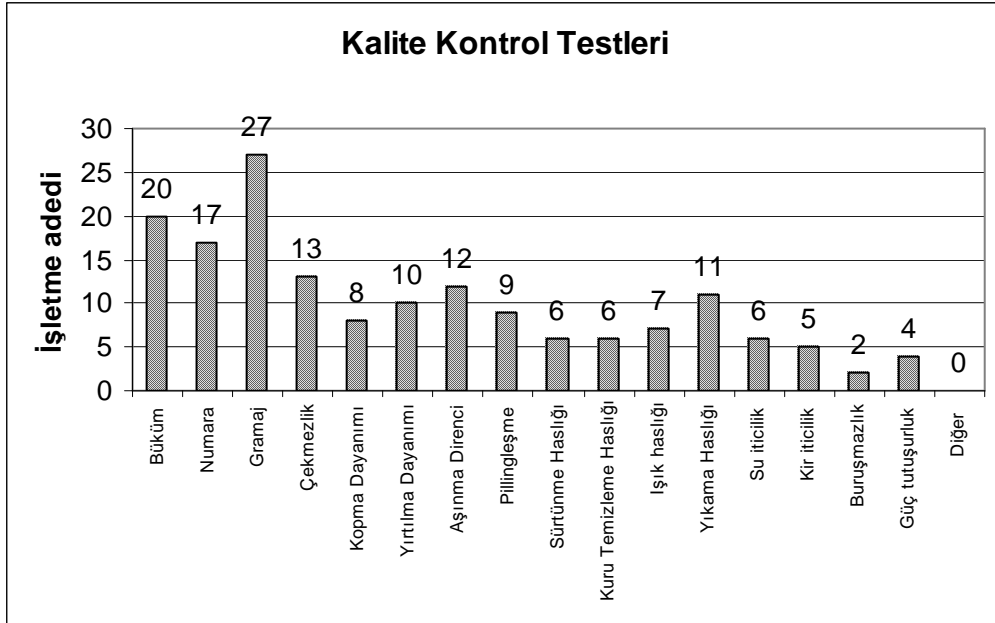
Aşağıdaki testlerin hangilerini yapıyorsunuz?

- Büküm Numara Gramaj Çekmezlik Kopma dayanımı Pillingleşme
 Yırtılma dayanımı Aşınma direnci Sürtünme haslığı Kuru temizleme haslığı
 Işık haslığı Yıkama haslığı Su iticilik Kir iticilik
 Buruşmazlık Güç tutuşurluk Diğer(Belirtiniz).....

Bu soruya yanıt veren 68 firmanın %54'ü kalite kontrol laboratuvarının bulunduğunu belirtmiştir.

“Kalite Kontrol Laboratuvarında aşağıdaki testlerin hangilerini yapıyorsunuz?” sorusuna 33 firma cevap vermiştir. Bu firmaların %81’inde gramaj, %61’inde büküm, %52’sinde iplik numarası ölçümü yapılmaktadır.

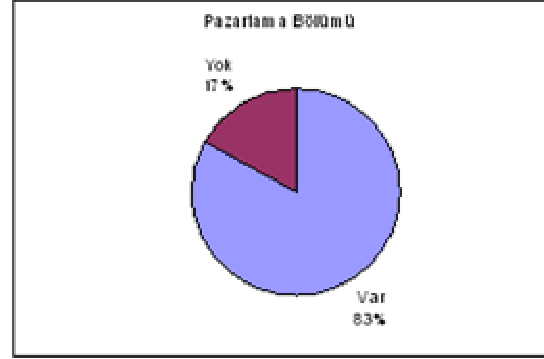
İŞLETMENİN ÜRÜN PAZARLAMA GÜCÜ

1. Pazarlama bölümünüz var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 77 firmanın %83'ünün pazarlama bölümü bulunmaktadır.

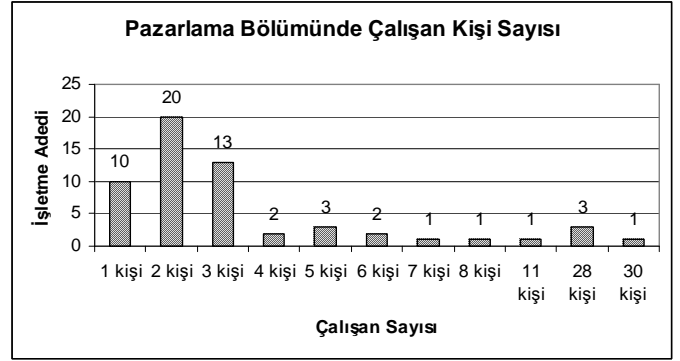

2. Pazarlama bölümünüzde toplam kaç kişi çalışıyor?.....kişi

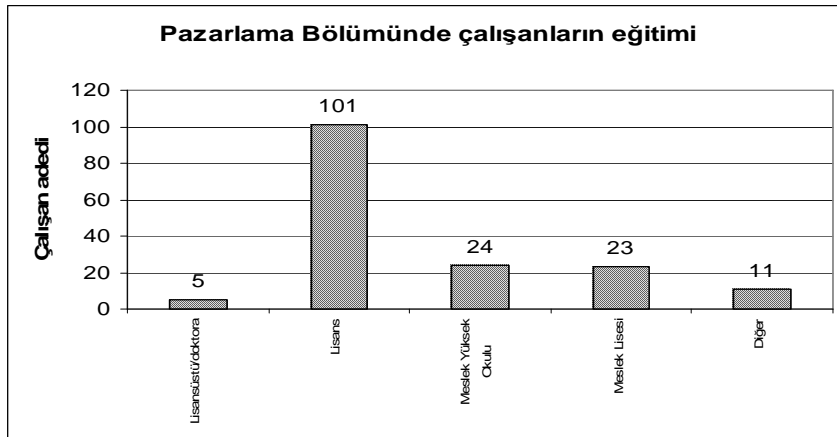
-Lisans üstü (yüksek lisans /Doktora).....kişi -Lisans .....kişi

-Meslek Yüksek Okulu .....kişi -Meslek Lisesi.....kişi -Diğer (belirtiniz)..... kişi

Bu soruya yanıt veren 57 firmanın pazarlama bölümünde çalışan kişi sayıları incelendiğinde %35'inde iki kişi, %22'sinde ise üç kişi, %18'inde bir kişi çalışmaktadır. Pazarlama bölümünde çalışan elemanların %61'i lisans, %15'i meslek yüksek okulu mezunudur.

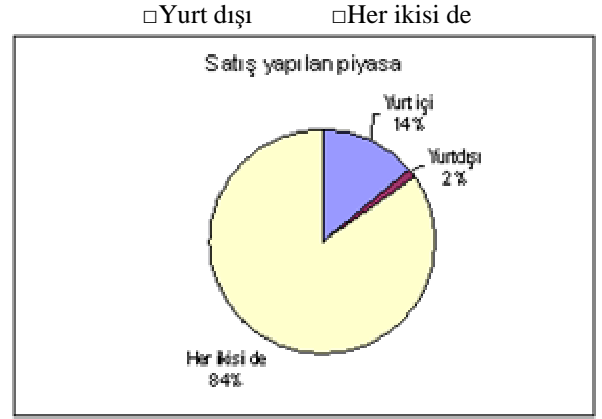

5 firmada lisansüstü eğitim görmüş bir eleman çalışmaktadır. 43 firmada pazarlama bölümünde lisans mezunu elemanlar çalışmaktadır. 6 firmada meslek yüksek okulu mezunu eleman çalışmaktadır.

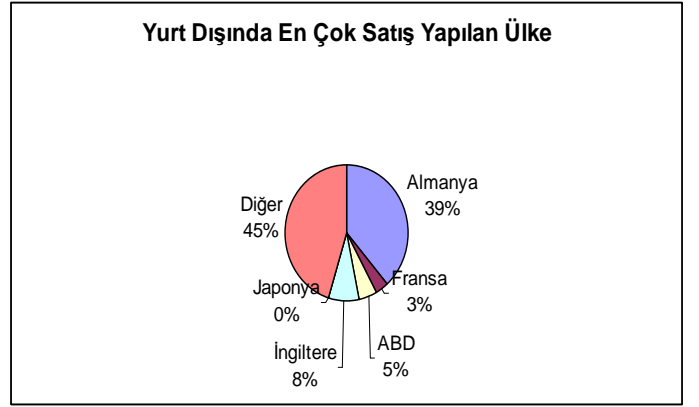
3. Satış yaptığımız piyasa hangisidir? Yurt içi

Bu soruya yanıt veren 65 firmanın %84'ü hem yurt içine hem de yurt dışına satış yapmaktadır.

4. Yurt dışında en çok hangi ülkelere satış yapıyorsunuz? (En çok satış yaptığımız ülkeye 1 diyerek sıralayınız) Almanya Fransa ABD İngiltere Japonya Diğer (belirtiniz).....

Bu soruya yanıt veren 62 firmada yurt dışında en çok satış yapılan ülke %39 ile Almanya'dır. %45'lik bir oran ise Almanya, İngiltere, Fransa, Japonya, ABD dışındaki ülkelerdir. Diğer cevabını veren 28 ülkenin 14'ü Rusya'ya satış yaptığını belirtmiştir. Bu durumda 4. soruya yanıt veren 62 firmada yurt dışında en çok satış yapılan 2. ülke %23 ile Rusya'dır.

5. Mümessil Firmalarla çalışıyor musunuz?

Bu soruya yanıt veren 65 firmanın %52'si mümessil firma ile çalıştığını belirtmiştir.

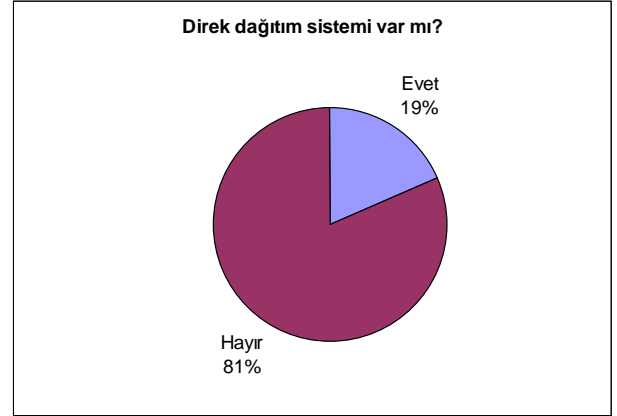

6. İhracat yaptığınız ülkede direk dağıtım merkeziniz var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 70 firmanın %81'inin direk dağıtım merkezi yoktur.

7. Ürünlerinizle fuarlara katılıyor musunuz?

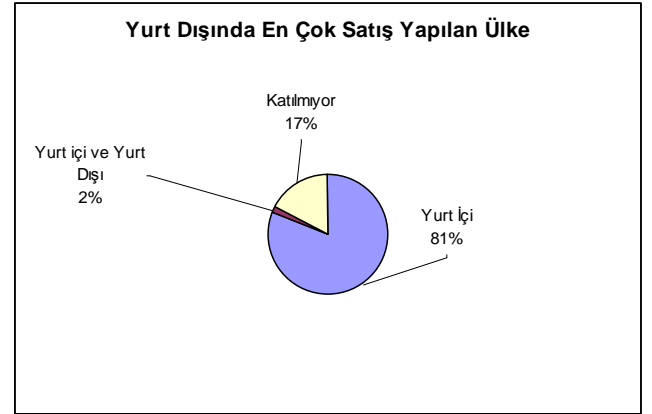
Yurt içi fuarlara katıyoruz

Yurt dışı fuarlara katıyoruz

Her ikisine de katıyoruz

Katılmıyoruz

Bu soruya yanıt veren 63 firmanın %81'i yurt içi fuarlara katılmaktadır. %17'si ise fuarlara katılmamaktadır.

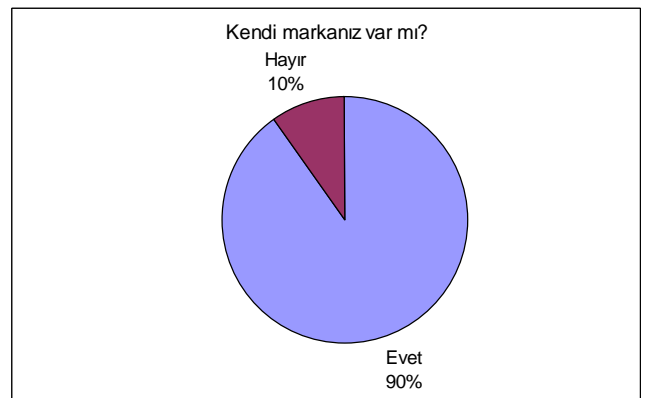

8. Kendi markanız ya da marka çalışmalarınız var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 62 firmanın %90'ının kendi markası ya da marka çalışması bulunmaktadır.

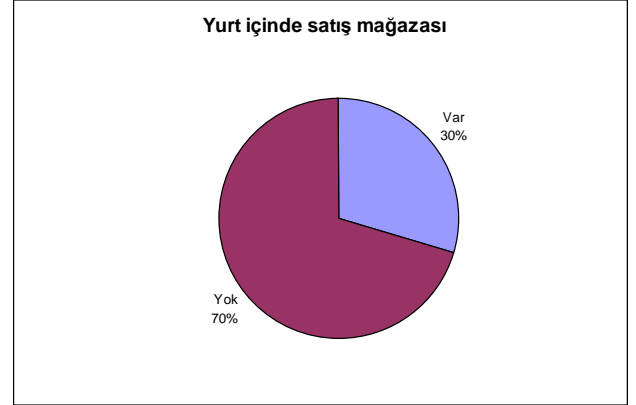

9.Yurt içinde satış mağazanız/ mağazalarınız var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 74 firmanın %30'unun yurt içinde satış mağazası bulunmaktadır.

10.Yurt dışında satış mağazanız/ mağazalarınız var mı?

Evet

Hayır

Bu soruya yanıt veren 69 firmanın %30'unun yurt dışında satış mağazası bulunmaktadır.

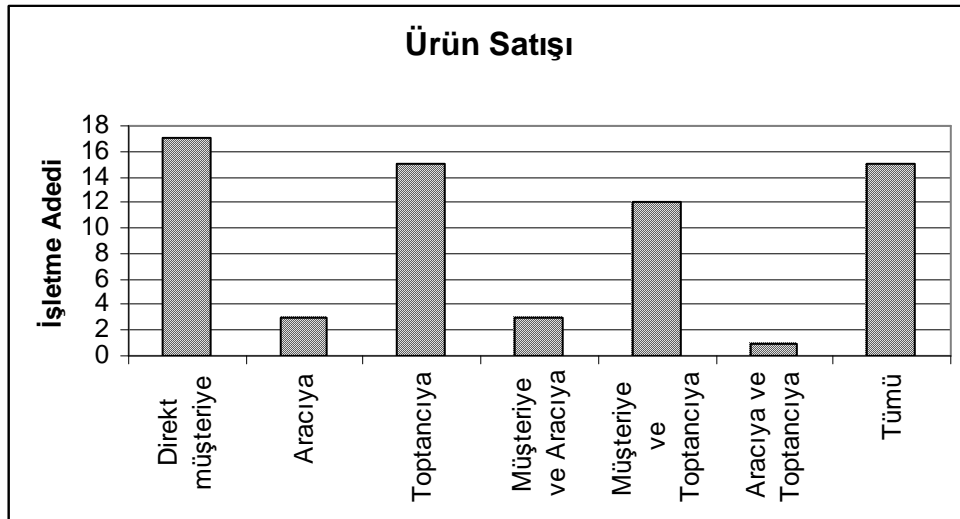
11. Ürünlerinizi kime satıyorsunuz?

Direk müşteriye

Aracıya

Toptancıya

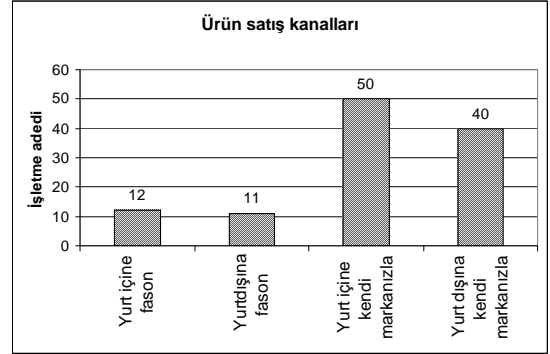
Bu soruya yanıt veren 66 firmanın %25'i direk müşteriye, %22'si toptancıya, %18'i direk müşteriye ve toptancıya satış yaptığını belirtmiştir.

12. Ürünlerinizi nasıl satıyorsunuz?

- Yurt içine fason Yurt dışına fason
 Yurt içine kendi markanızla Yurt dışına kendi markanızla

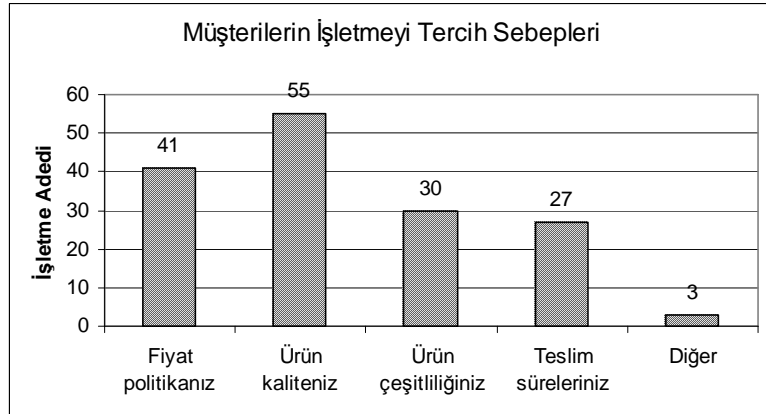
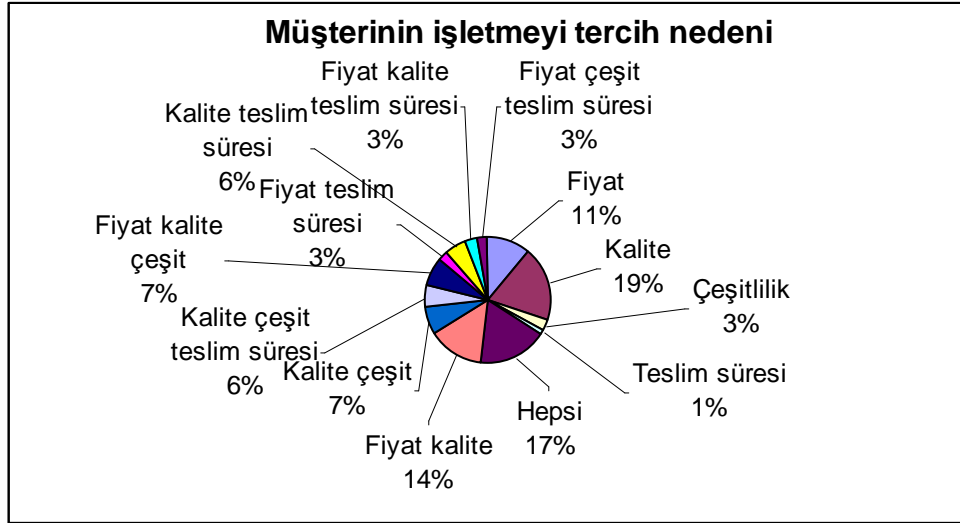
12 firma yurt içine fason, 11 firma yurt dışına fason, 50 firma yurt içine kendi markasıyla, 40 firma da yurt dışına kendi markasıyla satış yaptığını belirtmiştir.

13. Sizce müşterileriniz firmanızı hangi nedenlerden dolayı tercih ediyor?

- Fiyat politikanız Ürün kaliteniz Ürün çeşitliliğiniz Teslim süreleriniz Diğer (Belirtiniz).....

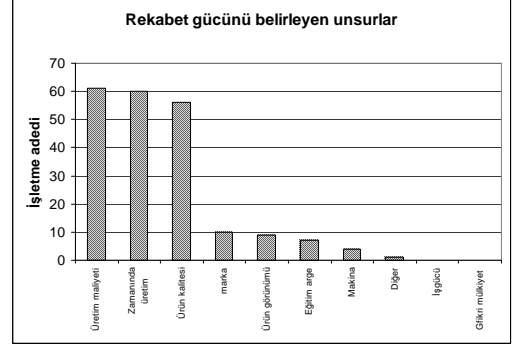
Müşteriniz firmanızı hangi nedenlerle tercih ediyor sorusuna yanıt veren 70 firmanın %19'u ürün kalitesi, %17'si tümü, %14'ü fiyat ve ürün kalitesi, %11'i fiyat cevabını vermiştir. Bu soruya verilen tüm cevaplar birada incelenirse, toplam 41 firma fiyat politikamız, 55 firma ürün kalitemiz, 30 firma ürün çeşitliliği, 27 firma teslim süresi yanıtını vermiştir.

14-Sektörde rekabet gücünü belirleyen en önemli üç unsur sizce nedir?

- Üretim maliyeti Zamanında üretim ve teslim süresi Ürün kalitesi / performansı
 Ürünün görünümü Ürünün marka olarak benimsenmesi Makine ve teçhizat
 İşgücünün niteliği Fikri mülkiyet hakları Eğitim ve Ar-Ge faaliyetleri Diğer (belirtiniz)...

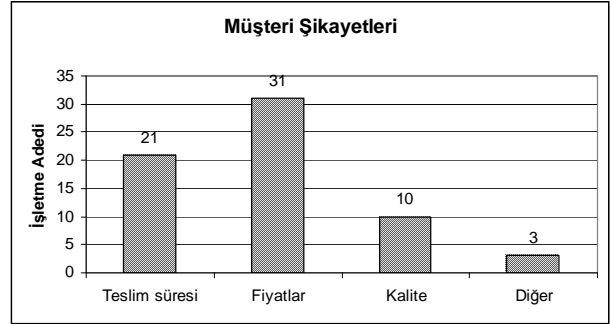
Bu soruya verilen tüm cevaplar birada incelenirse, 61 firma üretim maliyeti, 60 firma zamanında üretim, 56 firma ürün kalitesi yanıtını vermiştir.

15.Müşterilerinizden aldığımız şikayetler hangi konularda oluyor?

- Teslim süresi Fiyatlar Kalite Diğer (belirtiniz).....

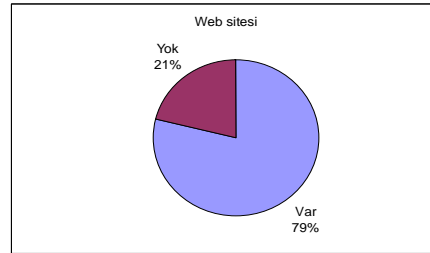
Bu soruya verilen tüm cevaplar birada incelenirse, 21 firma teslim süresi, 31 firma fiyat, 10 firma kalite yanıtını vermiştir

16.Web siteniz var mı?

- Evet Hayır

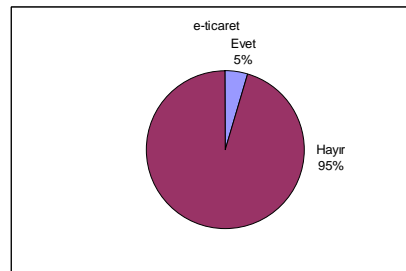
Bu soruya yanıt veren 66 firmanın %79'unun web sitesi bulunmaktadır.

17. Web sitenizde e-ticaret yapıyor musunuz?

- Evet Hayır

Bu soruya yanıt veren 64 firmanın %5'i e-ticaret yaptığını belirtmiştir.

18. İşletmenizde satış için fiyat nasıl veriliyor? (maliyetlendirme yapılıyor mu?)

Bu soruya 21 firma evet cevabını vermiştir.

İŞLETMENİN EĞİTİMLİ İŞ GÜCÜ

1.İşletmenizde kaç adet mühendis çalışıyor?

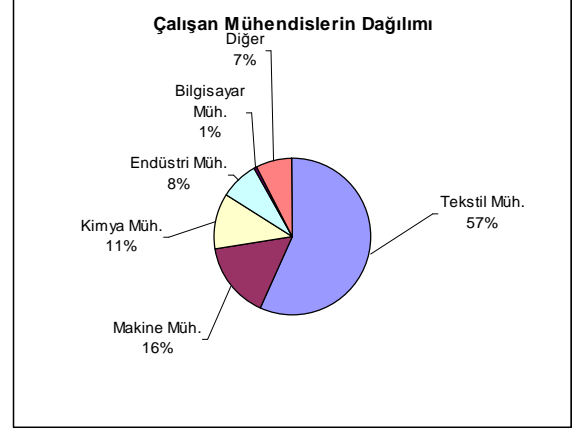
Tekstil	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı
Makine	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı
Kimya	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı
Endüstri	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı
Bilgisayar	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı
Diğer (belirtiniz)	.....mühendis	.....yüksek müh.	.....doktoralı

√ Bu soruya cevap veren 40 firmada çalışan mühendislerin %57'si tekstil mühendisi, %16'sı makine mühendisi, %11'i kimya mühendisi, %8'i ise endüstri mühendisidir.

√ Üç firmada sadece birer tekstil mühendisi bulunmakta bunun dışında mühendis ya da meslek yüksek okulu mezunu çalışmamaktadır.

√ Üç firmada ise tekstil eğitimi almış mühendis, meslek yüksek okulu ya da meslek lisesi mezunu çalışmamaktadır.

√ Yedi firmada beşten fazla, 7 firmada iki, 11 firmada ise bir tekstil mühendisi çalışmaktadır.

2.İşletmenizde kaç adet Tekstil Meslek Yüksek Okulu (MYO) Mezunu çalışıyor?

Tekstil Bölümü Mezunu	.....kişi	İplik Bölümü Mezunu	.....kişi
Dokuma Bölümü Mezunu	.....kişi	Örme Bölümü Mezunu	.....kişi
Konfeksiyon Bölümü Mezunu	.....kişi	Terbiye Bölümü Mezunu	.....kişi
Kalite Kontrol Bölümü Mezunu	.....kişi	Diğer (belirtiniz).....	.....kişi

√ Bu soruya cevap veren 40 firmada çalışan MYO mezunlarının %83'ü tekstil, %11'i ise dokuma bölümü mezunudur.

√ İki firmada sadece birer, bir firmada ise 1 MYO tekstil bölümü bir de MYO konfeksiyon bölümü mezunu çalışmaktadır. Bunun dışında tekstil eğitimi almış başka bir eleman çalışmamaktadır.

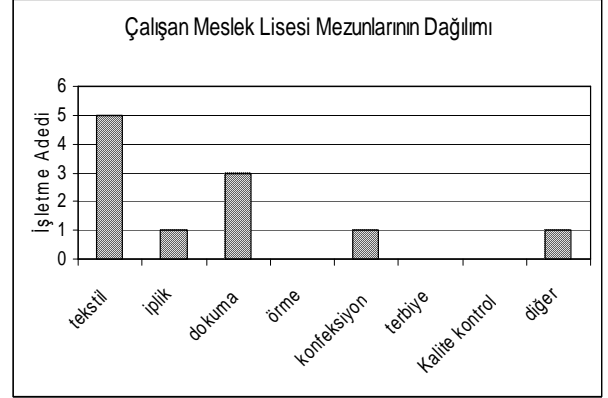
3.İşletmenizde kaç adet Tekstil Meslek Lisesi Mezunu çalışıyor?

Tekstil Bölümü Mezunu	.....kişi	İplik Bölümü Mezunu	.....kişi
Dokuma Bölümü Mezunu	.....kişi	Örme Bölümü Mezunu	.....kişi
Konfeksiyon Bölümü Mezunu	.....kişi	Terbiye Bölümü Mezunu	.....kişi
Kalite Kontrol Bölümü Mezunu	.....kişi	Diğer (belirtiniz).....	.....kişi

√ Üç firmada sadece birer meslek lisesi dokuma bölümü mezunu çalışmakta, bunun dışında mühendis ya da meslek yüksek okulu mezunu yer almamaktadır.

√ Bir firmada sadece bir meslek lisesi işletme bölümü mezunu çalışmaktadır.

√ Üç firmada ise sadece meslek lisesi mezunu çalışmakta, bunun dışında tekstil mühendisi ya da MYO tekstil bölümü mezunu yer almamaktadır.

4. Teknik elemanlarınızın eğitimlerinden memnun musunuz?

	<u>Evet</u>	<u>Hayır</u>	<u>Sizce eksiklikleri nelerdir?</u>
Tekstil Meslek Lisesi Mezunları	☐	☐	
Tekstil Meslek Yüksek Okulu Mezunları	☐	☐	
Tekstil Mühendisleri	☐	☐	
Tekstil Yüksek Mühendisleri	☐	☐	

√ 15 firma tekstil meslek lisesi mezunlarının eğitimlerinden memnun olduklarını belirtmiştir. Oysa sadece 9 firma bünyesinde tekstil meslek lisesi mezunu bulunduğunu belirtmiştir.

√ Bünyesinde tekstil meslek yüksek okulu mezunu bulunduğunu belirten 18 firmadan onaltısı tekstil meslek yüksek okulu mezunlarının eğitimlerinden memnun olduklarını belirtmiştir.

√ Bünyesinde tekstil mühendisi bulunduğunu belirten 27 firmadan 17'si tekstil mühendislerinin eğitimlerinden memnun olduklarını belirtmiştir.

√ Tekstil yüksek mühendisi çalıştırdığını söyleyen hiçbir firma olmamasına rağmen 6 firma tekstil yüksek mühendislerinin eğitimlerinden memnun olduklarını belirtmiştir.

5. İşletmenizde çalışan elemanlarınız için performans ölçümü yapıyor musunuz? Evet Hayır
Performans Ölçümü İçin Uyguladığınız metot:

√ 37 firma performans ölçümü yaptığını belirtmiştir.

√ 5 firma performans ölçümü için randıman raporlarını kullandığını belirtmiştir.

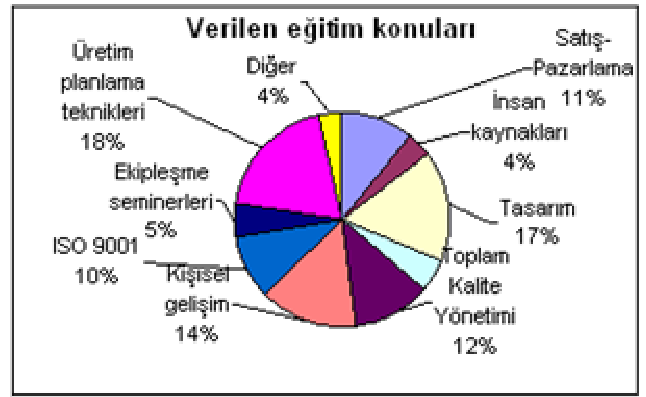
√ 4 firma performans ölçümü için üretim değerlendirmesi yaptığını belirtmiştir.

6. İşletmenizde çalışan elemanlarınıza eğitim veriyor musunuz? Evet Hayır
Elemanlarınıza verdiğiniz eğitim konuları nelerdir?

Satış –Pazarlama İnsan kaynakları Tasarım Yönetim Toplam Kalite Yönetimi Kişisel Gelişim
 ISO 9001 ISO 14001 Ekipleşme seminerleri Üretim Planlama Teknikleri Diğer (belirtiniz).....

√ 28 firma işletmede çalışan elemanlarına eğitim verdiğini belirtmiştir. Ancak elemanlarınıza verdiğiniz eğitim konuları nelerdir sorusuna 45 firma cevap vermiştir.

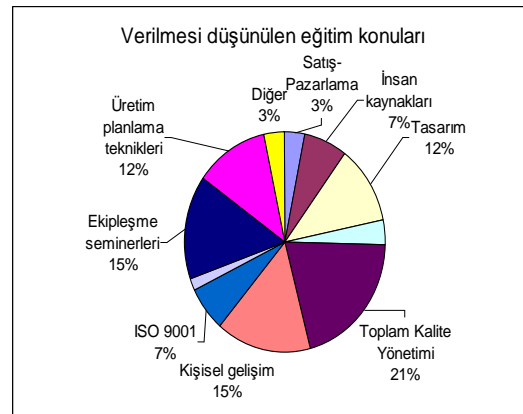
√ Eğitim verildiği belirtilen konular, %18 ile üretim planlama teknikleri, %17 tasarım, %14 kişisel gelişim, %12 toplam kalite yönetimi, %11 satış-pazarlama, %10 ISO 9001 şeklinde sıralanmıştır.

7. İşletmenizde çalışan elemanlarınıza vermeyi düşündüğünüz eğitim konuları nelerdir?

Satış –Pazarlama İnsan kaynakları Tasarım Yönetim Toplam Kalite Yönetimi Kişisel Gelişim
 ISO 9001 ISO 14001 Ekipleşme seminerleri Üretim Planlama Teknikleri Diğer (belirtiniz).....

Eğitim verilmesi düşünülen konular, %21 ile toplam kalite yönetimi, %15 ekipleşme, %15 kişisel gelişim, %12 üretim planlama teknikleri, %12 tasarım, %7 ISO 9001, %7 insan kaynakları olarak sıralanmıştır.

8. İşletmenizde görev tanımları yapıldı mı? Evet Hayır

80 işletmede görev tanımlarının yapıldığı belirtilmiştir.

İŞLETMENİN BUGÜNÜ/GELECEĞİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELER

1. İşletmenizin yıllık bazda kapasite kullanımı hakkında hangisi doğrudur? Tam kapasite çalışıyor

Fason üretim yaptırılıyor **Kapasite kullanımı %25-50** **Kapasite kullanımı %50-75**

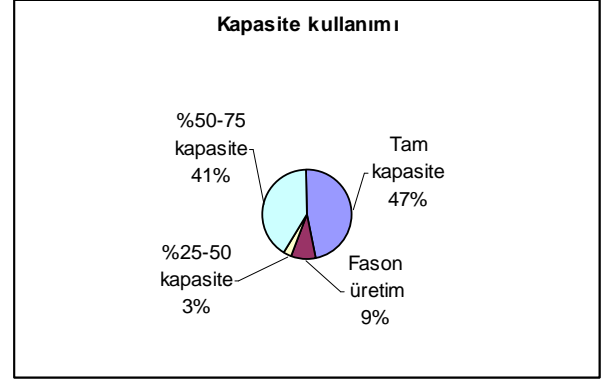

İşletmenizin tam kapasite çalışmama nedenleri nelerdir?

Hammadde temini Yurt içi talep az Yurt dışı talep az Pazarlama

Bürokratik engeller Mali sorunlar Diğer (belirtiniz).....

Bu soruya cevap veren 58 firmanın %47'si tam kapasite, %41'i %50-75 kapasite, %9'u fason, çalıştıklarını belirtmişlerdir.

2. İşletmenizde en çok karşılaştığınız sorunlar aşağıdakilerden hangileridir?

Hammadde temini Tasarım Üretim Pazarlama Diğer (belirtiniz).....

Bu soruya cevap veren 41 firmanın %26'sı yurtiçi talebin az olduğunu, %20'si pazarlama sorunları bulunduğunu, %15'i yurtdışı talebin az olduğunu belirtmişlerdir.

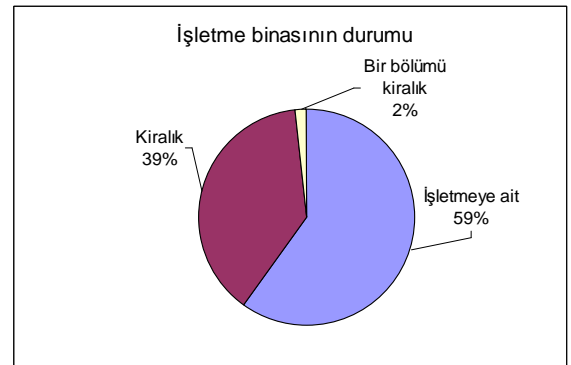

3. İşletme binalarınız için hangisi doğrudur? İşletmenize ait

Kiralık

Bir bölümü kiralık

Bu soruya cevap veren 62 firmanın %59'u işletme binalarının kendilerine ait olduğunu, %39'u ise kiralık olduğunu belirtmişlerdir.

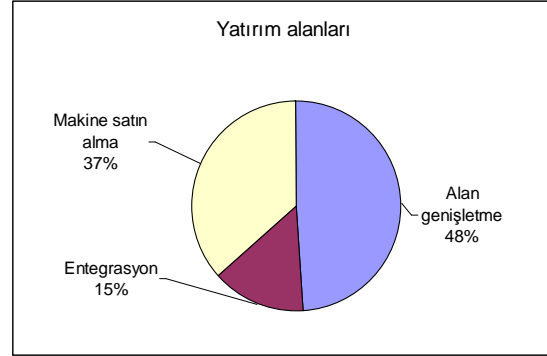
4.Yeni yatırım planınız var mı? Evet Hayır

Yatırım yapacağınız alan nedir? Alan genişletme Entegrasyon Makine Satın Alma

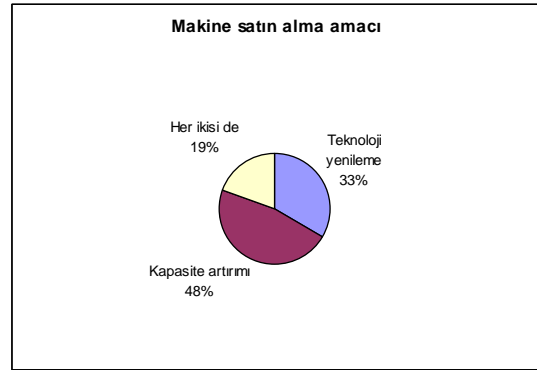
Makine satın alma amacınız nedir? Teknoloji yenileme Kapasite artırımı Her ikisi de

√ 45 firma yeni yatırım planları olduğunu belirtmiştir.

√ Yatırım yapacağınız alan nedir? Sorusuna cevap veren 41 firmanın %48'i alan genişletme, %37'si makine satın alma, %15'i entegrasyon alanında yatırım yapacağını belirtmiştir.

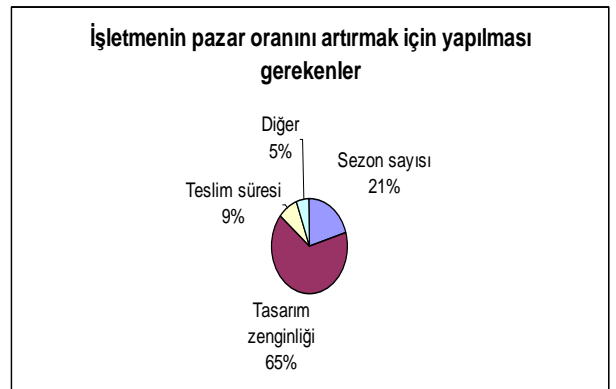
√ Makine satın alma amacınız nedir? Sorusuna cevap veren 36 firmanın %33'ü teknoloji yenilemek, %48'si kapasite artırımı amacıyla makine satın alacağını belirtmiştir.

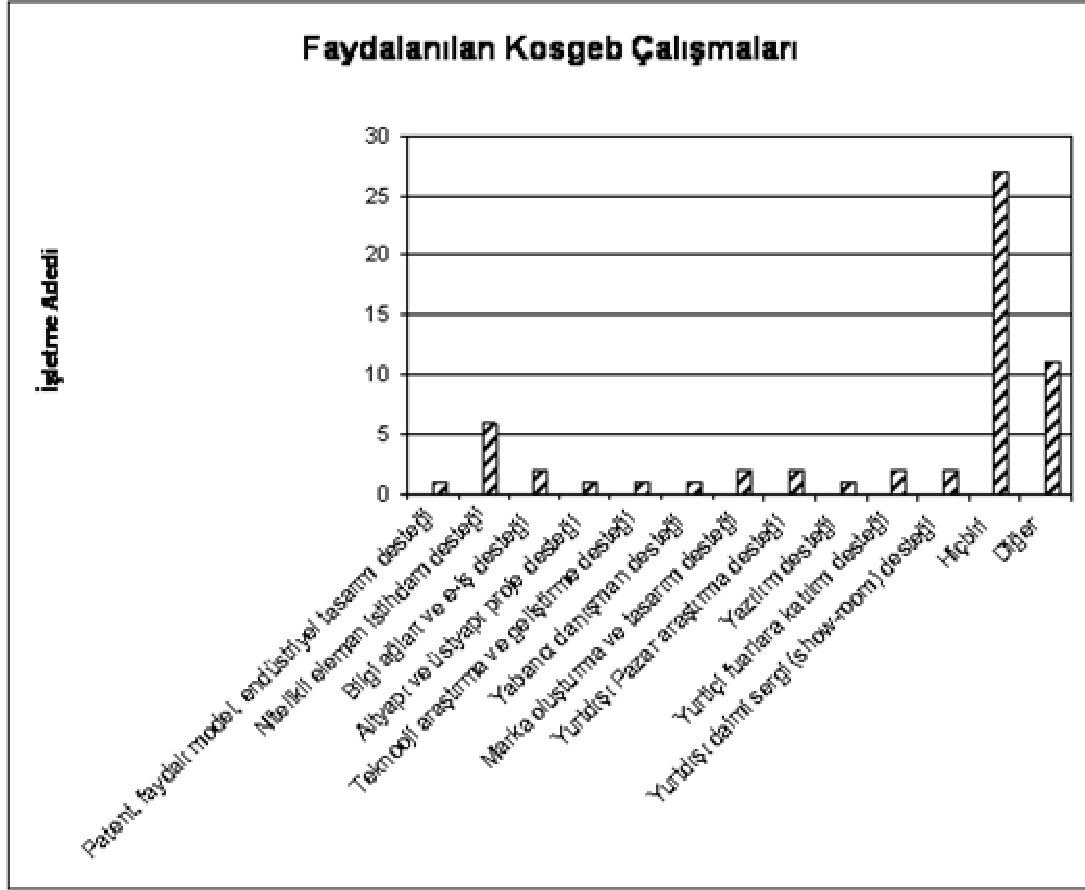
5. İşletmenizin pazardaki oranını arttırmak için yapmanız gerekenler nelerdir?

Sezon sayısının artması Tasarımların zenginleşmesi Teslim sürelerinin azaltılması Diğer.....

√ Bu soruya cevap veren 59 firmanın %65'i tasarımların zenginleşmesinin, %21'i ise sezon sayısının işletmenin pazardaki oranını arttırmak için en önemli konular olacağını belirtmiştir.

- 6. Kosgeb çalışmalarının hangilerinden yararlandınız?** Patent,faydalı model,endüstriyel tasarım desteği
 Nitelikli eleman istihdam desteği Altyapı ve üstyapı proje desteği Teknoloji araştırma ve geliştirme desteği
 Yabancı danışman desteği Yazılım desteği Yurtdışı daimi sergi (Show-Room) desteği
 Marka oluşturma ve tasarım desteği Bilgi ağları ve e-iş desteği Yurtiçi fuarlara katılım desteği
 Yurtdışı pazar araştırma desteği Hiçbiri Diğer (belirtiniz).....

- √ Bu soruya cevap veren 51 firmanın %46'sı Kosgeb çalışmalarından hiç yararlanmadığını belirtmiştir.
- √ Firmaların %19'u diğer Kosgeb çalışmalarından yararlandığını belirtmiştir.
- √ Firmaların 10'u ise nitelikli eleman istihdam desteğinden yararlandığını belirtmiştir.

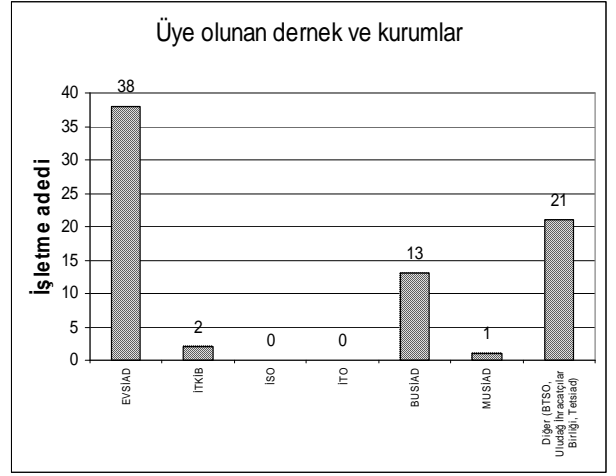
7. İşletmenizi temsilen hangi dernek ve kurumlara üyesiniz

EVSİAD İTKİB İSO İTO BUSİAD MUSİAD Diğer(Belirtiniz).....

√ 38 firma EVSİAD üyesi olduğunu belirtmiştir. Bu firmaların 25'i sadece EVSİAD'a üyedir.

√ 13 firma BUSİAD üyesi olduğunu belirtmiştir. Bu firmaların 8'i sadece BUSİAD'a üyedir.

√ 2 firma İTKİB, 8 firma BTSO, 11 firma TETS üyesi olduğunu belirtmiştir.

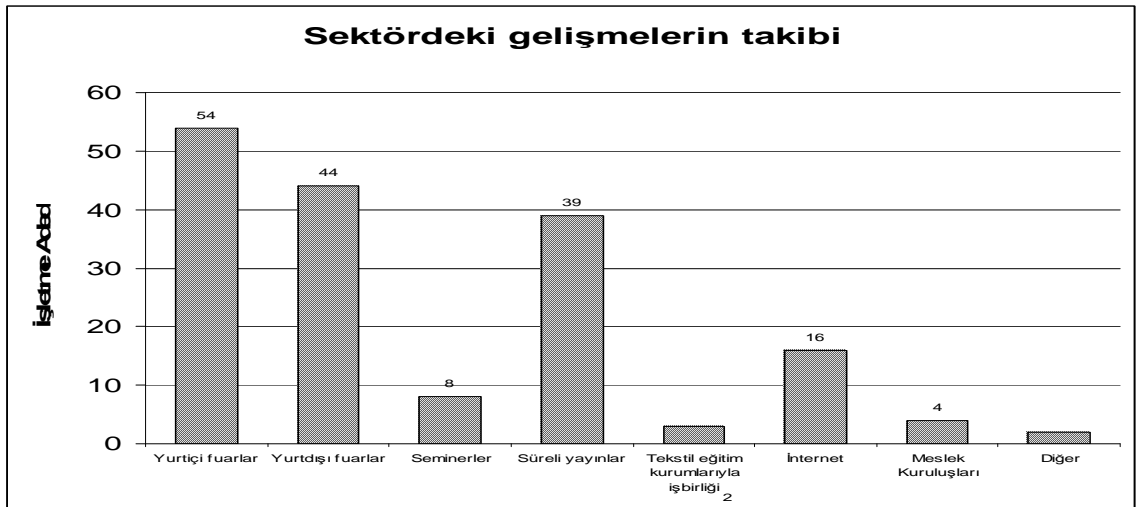

8.Ev tekstili sektöründeki gelişmeleri nasıl takip ediyorsunuz?

Yurtiçi fuarlar Yurtdışı fuarlar Seminerler Sürekli yayınlar Meslek kuruluşları
Tekstil eğitimi veren kurumlarla işbirliği İnternet Diğer (belirtiniz).....

√ 19 firma ev tekstili sektöründeki gelişmeleri yurtiçi ve yurt dışı fuarlar ve sürekli yayınlardan takip ettiğini belirtmiştir. 6 firma Ev tekstili sektöründeki gelişmeleri yurtiçi fuarlar ve sürekli yayınlardan takip ettiğini belirtmiştir.

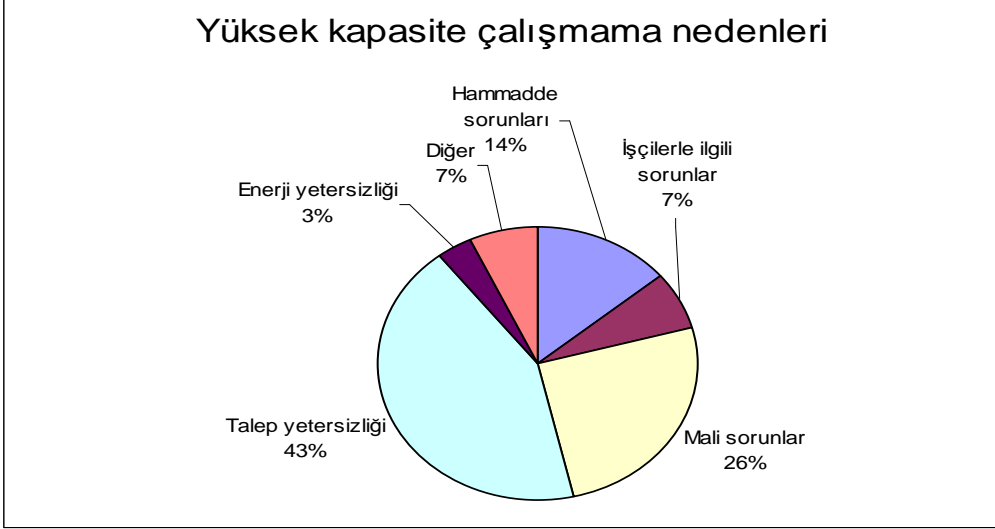
√ Ev tekstili sektöründeki gelişmeleri izlemek için 54 firma yurt içi, 44 firma ise yurt dışı fuarlara katılmaktadır. 39 firma Ev tekstili sektöründeki gelişmeleri sürekli yayınlardan izlerken, 16 firma ise interneti kullanmaktadır.

9. Sizce ev tekstili sektöründe yüksek kapasite çalışmama nedenleri nelerdir?

- Hammadde sorunları İşçilerle ilgili sorunlar Mali sorunlar Talep yetersizliği
Enerji yetersizliği Diğer (belirtiniz)

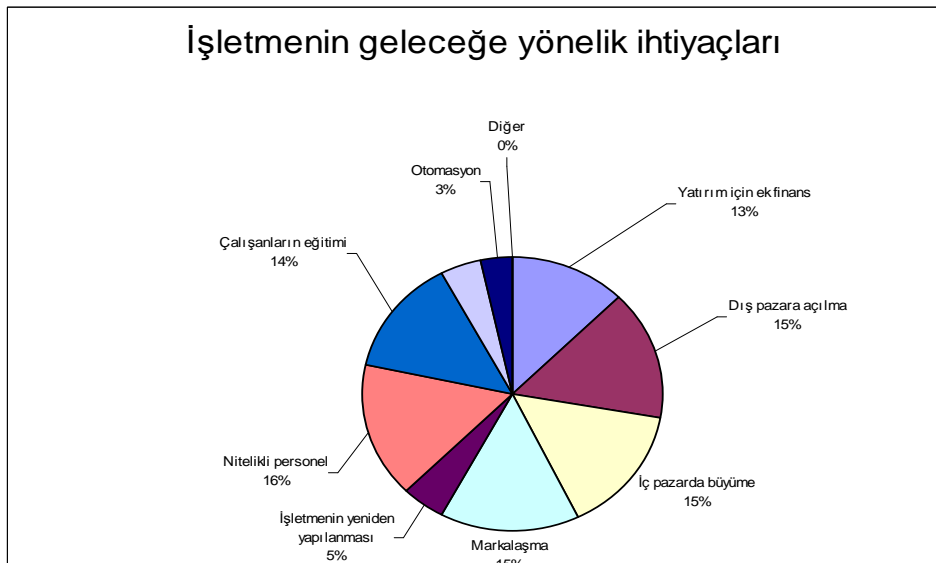
“Ev tekstili sektöründe yüksek kapasite çalışmama nedenleri nelerdir?” Sorusuna %43 oranında talep yetersizliği, %26 oranında mali sonuçlar, %14 oranında hammadde sorunları, %7 oranında işçi sorunları cevabı alınmıştır.

10. İşletmenizin geleceğe yönelik ihtiyaçları nelerdir? (En çok olana 1 diyerek sıralayınız)

- Yatırım için ek finans Dış pazara açılma İç pazarda büyüme Markalaşma
İşletmenin yeniden yapılanması Nitelikli personel Teknoloji iyileştirme
Çalışanların eğitimi Yönetici eğitimi Otomasyon Diğer (belirtiniz).....

“İşletmenin geleceğe yönelik ihtiyaçları nelerdir?” Sorusuna %16 oranında nitelikli personel, %15 oranında markalaşma, %14 oranında dış pazara açılma, %7 oranında iç pazarda büyüme ve %14 oranında çalışanların eğitimi cevabı alınmıştır.

İŞLETMENİN YILLIK ÜRETİMİ

İşletmenin yıllık üretim miktarı (kg,metre ya da adet)

İşletmenin yıllık ihracat oranı

*Üretilen Ürünler ile ilgili
cevaplar*

Not: Çoğu işletmeden cevap alınamadığından mevcut cevapların toplamı verilmiştir.

15000 adet battaniye	Toplam 1 işletme
260000 adet +1429 kg. yatak çarşafı	Toplam 3 işletme
170.000 adet+8.900.000 m perde	Toplam 10 işletme
10.454.000mtül	Toplam 16 adet işletme
18.300.000 m döşemelik kumaş	Toplam 19 adet işletme

2. BÖLÜM: İŞLETMENİN TEKNOLOJİK ALT YAPISI

“Ev tekstili sektörünün rekabet gücünü artırabilmesi için” “ürün kalitesinin yüksek-işçiliğin düşük olması” gerekecektir. İşçilik ücretlerini düşürebilmenin bir yolu da teknolojik seviyesi yüksek makineler kullanmak olacaktır. Anketin bu bölümündeki soruların amacı ülkemiz ev tekstili sektörünün mevcut teknolojik seviyesinin doğru ve ayrıntılı tespit edilebilmesidir.

1-İşletmenizde hangi iplik tiplerini üretiyorsunuz?.....

Bu soruyu 2 firma şönil, 1 firma polyester, bir firma polyester ve sim, 3 firma fantezi iplik üretiyoruz şeklinde cevaplamıştır.

2-İplik boyama tesisinizin kapasitesi ne kadar?.....

Bu soruya yanıt veren 2 firmadan birinde 6, diğerinde ise 12 ton iplik boyama kapasitesi bulunmaktadır.

3. İplik boyama tesisinizde hangi makineler yer almaktadır.

Yatay konstrüksiyonlu boya mak. Dikey konstrüksiyonlu boya mak. RF kurutucu

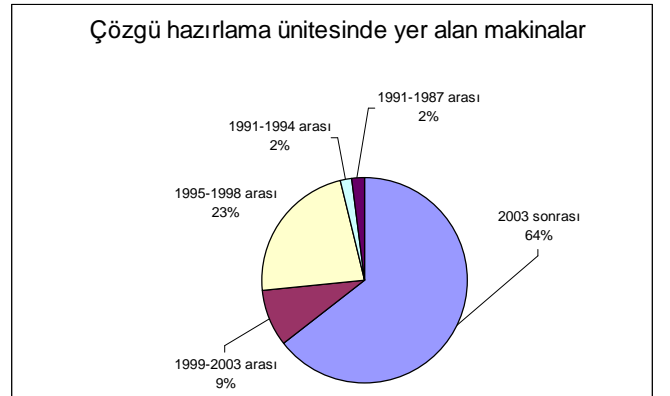
Bu soruyu yanıt veren 6 firmadan 2 firmada yatay konstrüksiyonlu, 2 firmada yatay ve dikey konstrüksiyonlu, 1 firmada ise dikey konstrüksiyonlu boya makinesi bulunduğu belirtilmiştir. Bir firmada ise dikey konstrüksiyonlu boya makinesi ve 1 RF kurutucusu bulunduğunu belirtilmiştir.

NOT: Bu bölümden itibaren işletmelere çözümlü hazırlama, dokuma, örme, konfeksiyon, boya, baskı, bitim vb çeşitli ünitelerinde yer alan belli başlı makine tiplerinden kaçar tane olduğu sorulmuş, firmaların bu makineler için “Model yılı ve kapasite” belirtmeleri istenmiştir. Aşağıda sadece işletmelerde bulunan makine grupları ile ilgili soru ve cevaplar yer almaktadır.

4-Çözümlü Hazırlama (Konik çözümlü) ünitesinde hangi makineler yer almaktadır (Model yılı ve adetlerini belirtiniz)

2003 Sonrası .....65.....adet 1991-1994 Arası .....2.....adet
 1999-2003 Arası ...9.....adet 1991-1987 Arası .....2.....adet
 1995-1998 Arası ...23.....adet 1987 Öncesi .....0.....adet

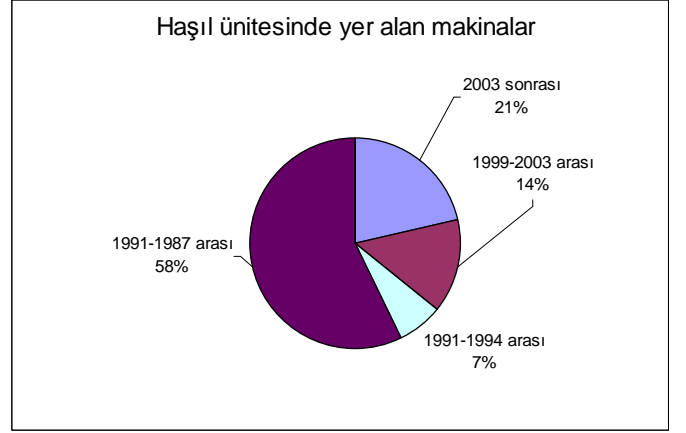
Ankete yanıt veren firmalara topluca bakılırsa sektörde mevcut 101 çözümlü hazırlama makinesinin %64'ünün model yılı 2003 ve sonrası, %23'ünün model yılı ise 1995-1998 yılları arasındadır.

5-Haşıl ünitenizde hangi makineler yer almaktadır (Model yılı ve adetlerini belirtiniz)

- 2003 Sonrası .....3.....adet   1991-1994 Arası .....1.....adet
1999-2003 Arası ...2.....adet   1991-1987 Arası .....8.....adet
1995-1998 Arası ...0.....adet   1987 Öncesi .....0.....adet

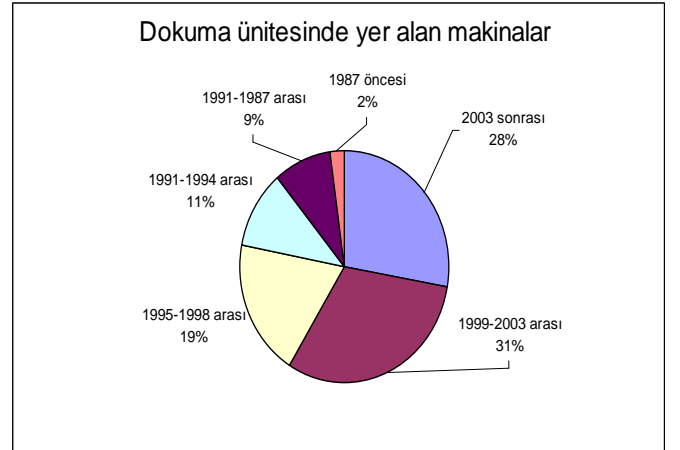
Ankete yanıt veren firmalara topluca bakılırsa sektörde mevcut 14 haşıl makinesinin %58'inin model yılı 1987-1991 arası, %14'ünün model yılı 1999-2003 arası, %21'inin model yılı ise 2003 ve sonrasıdır.

6-Dokuma ünitenizde kaç dokuma tezgahınız var?(Model yılı ve adetlerini belirtiniz)

- 2003 Sonrası .....234.....adet   1991-1994 Arası ...91.....adet
1999-2003 Arası ...259 .....adet   1991-1987 Arası ...74.....adet
1995-1998 Arası ...162.....adet   1987 Öncesi ...19.....adet

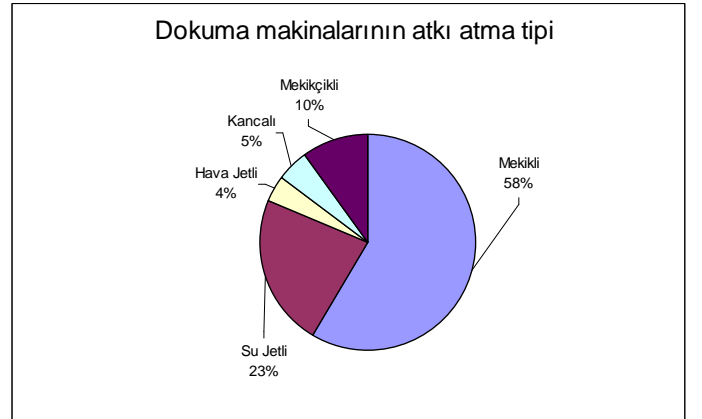
Ankete yanıt veren firmalara topluca bakılırsa sektörde mevcut 839 dokuma makinesinin %31'i 1999-2003, %28'i 2003 yılı ve sonrası, %19'u 1995-1998, %11'i 1991-1994 modelidir.

7- Dokuma Makinelerinizin atkı atma tipi nedir?

- Mekikli .....442.....adet   Kancalı ...171.....adet   Su Jetli .....30.....adet
Mekikçikli ...34.....adet   Hava Jetli ...76...adet

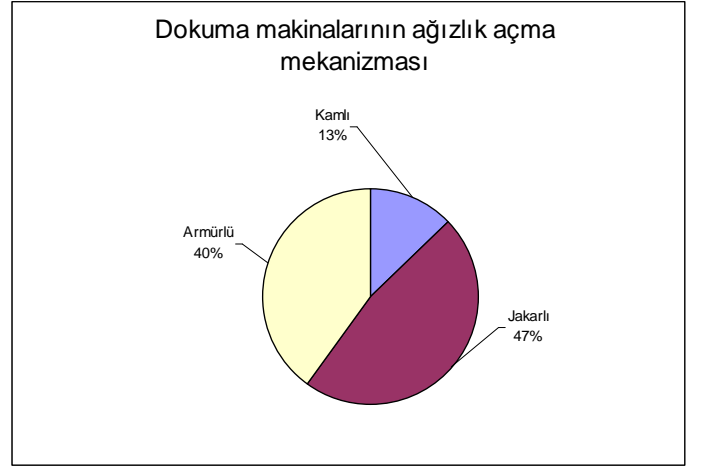
Bu soruya verilen yanıtlar incelenirse ankete cevap veren firmalarda mevcut 753 dokuma makinesinin %58'i mekikli, %23'ü su jetli, %10'u mekikçiklidir. Bu durumun gerçekleri yansıtmadığı sektörde hatalı olarak mekikçikli ve kancalı dokuma makinelerine "mekikli" tabirinin kullanılmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

8- Dokuma Makinelerinizin ağızlık açma mekanizması nedir?

Kamlı .....110.....adet Armürlü ...408.....adet Jakarlı ...344.....adet

Ankete yanıt veren firmalara topluca bakılırsa sektörde mevcut 862 dokuma makinesinin %47'si jakarlı, %40'ı armürlü, %13'ü kamlıdır.

9- Dokuma Makinelerinizin ürettiği kumaş tipi nedir?

Düz kumaş .....500.....adet Havlu .....1.....adet Kadife .....0.....adet

Dokuma makinelerinizin ürettiği kumaş tipi nedir sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde 500 dokuma makinesinin düz kumaş 1 dokuma makinesinin ise havlu üretime uygun olduğu belirtilmiştir.

10-Kumaş ön terbiye ünitenizde hangi makineler yer almaktadır.

Yakma(Gazeleme) Makaslama Haşıl sökme Hidrofilleştirme Ağartma
 Açık en yıkama Mersevizasyon Optik beyazlatma
 Diğer (belirtiniz).....

Ankete cevap veren 2 firmada açık en yıkama ve optik beyazlatma makinesi yer almaktadır. Bir firmada ise açık en yıkama makinesi yer almaktadır. Bir firmada da açık en yıkama, optik beyazlatma ve haşıl sökme makinesi yer almaktadır.

KONFEKSİYON BÖLÜMÜ

Cad-Cam sistemi .....1.....adet Otomatik serim makinesi .....2.....adet
 Düz dikiş makinası .....216.....adet Overlok .....108.....adet
 Special makineler (zigzag vb)...316...adet Dikiş Otomatları (ilic,düğme vb) .17...adet
 Otomatik kesim makinası. ....7...adet El ütüsü .....43.....adet
 Pres ütü .....10.....adet Diğer.....

Ankete yanıt veren firmalara topluca bakılırsa sektörde 1 cad-cam sistemi, 216 düz dikiş makinesi, 316 special makine, 108 overlok, 43 el ütüsü, 17 dikiş otomatı, 10 pres ütü yer almaktadır.

ÖRME BÖLÜMÜ

Elektronik Jakarlı Çift Plaka Yuvarlak Örme Makinası Toplam: ...3.....adet

2003 Sonrası .....1.....adet 1999-2003 Arası .....2.....adet

Cözü Otomat Tipi Örme Makinası Toplam: .....6.....adet

1999-2003 Arası ...6.....adet

Raşel Tipi Örme Makinası Toplam: ....2.....adet

1999-2003 Arası ...2.....adet

Örme bölümü olan üç firma yer almaktadır.

KUMAŞ BOYA BÖLÜMÜ

Jet Toplam: ....31.....adet

2003 Sonrası ....14.....adet...400....kg kapasiteli

1999-2003 Arası. ...7...adet...400....kg kapasiteli, 4...adet...100....kg kapasiteli

1995-1998 Arası ....6...adet...300....kg kapasiteli

Pad-Batch Toplam: ...2.....adet

2003 Sonrası ....1.....adet.....kg kapasiteli 1999-2003 Arası. 1.....adet.....kg kapasiteli

Beş firmada jet boyama makinesi olduğu belirtilmiştir. Toplam 31 adet jet boyama makinesi yer almaktadır. İki firmada pad-batch boyama makinesi olduğu belirtilmiştir. Toplam 2 adet pad-batch boyama makinesi yer almaktadır.

KUMAŞ BASKI BÖLÜMÜ

Transfer Baskı Makinası Toplam: ...4.....adet

2003 Sonrası ...3.....adet.....renk kapasiteli 1999-2003 Arası. 1.....adet.....renk kapasiteli

İki firmada transfer baskı makinesi olduğu belirtilmiştir. Toplam 4 adet transfer baskı makinesi yer almaktadır.

KUMAŞ BİTİM BÖLÜMÜ

Ram Toplam: .....4.....adet

2003 Sonrası ....2.....adet.....kg kapasiteli 1999-2003 Arası. ...1...adet.....kg kapasiteli

1991-1994 Arası ....1.....adet .....kg kapasiteli

Kalandır Makinası Toplam: ....1.....adet

1999-2003 Arası. ...1...adet.....kg kapasiteli

Kurutucu Toplam: .....1.....adet

2003 Sonrası ....2.....adet.....kg kapasiteli

Dört firmada birer ram olduğu belirtilmiştir. Toplam 4 ram yer almaktadır. Bir firmada kalandır makinesi olduğu belirtilmiştir. İki firmada birer kurutucu olduğu belirtilmiştir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Türk Tekstil Sektörü, özellikle Bursa Tekstil Sektörü için büyük önem taşıyan “Ev Tekstili Sektörü”ne gelecek 5-10 Yıl için Stratejik Plan Hazırlığı konusunda çalışmak üzere yapılan “Ev tekstili sektörünün mevcut durumu” anketi sonucunda elde edilen önemli sonuçlar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Bursa Tekstil Sektörünün büyük çoğunluğunu genç işletmeler oluşturmaktadır.
2. İşletme sahiplerinin büyük çoğunluğu tekstil konusunda eğitilmiş değildir ancak tekstil işletmelerinde 16 yıl ve üzeri deneyim sahibidir.
3. Ankete katılan firmaların büyük çoğunluğunda dokuma desen tasarım bürosu bulunduğu belirtilmiştir. Tasarımcılarının eğitim durumları incelendiğinde %18 Tekstil Mühendisidir. % 26 Meslek Yüksek Okulu, %17 Meslek Lisesi, %17 Güzel Sanatlar Fakültesi Mezunudur.
4. Firmaların en çok uyguladıkları desen üretim tarzı “işletmedeki ekibin özgün kreasyonu”dur. İşletmelerin %17’si desen üretim tarzını “müşteriden gelen kumaş örneklerinin analizi” olarak tanımlamıştır.

Ülkemizde daha önce korunması için yasal bir düzenlemesi bulunmayan endüstriyel tasarımlar 27.06.1995 tarihinde yürürlüğe giren 554 sayılı kanun hükmünde kararname ile korunmaya başlanmıştır. Bu kararnamenin amacı “tasarımların korunması, rekabet ortamının oluşturulması ve sanayinin gelişmesini sağlamaktır.” Bu kanun hükmünde kararname tescilli tasarımların korunması ile ilgili esasları, kuralları ve şartları kapsamaktadır. Yeni ve ayırt edici niteliğe sahip tasarımlar belge verilerek korunmaktadır. Bir tasarımın aynısı başvuru veya rüçhan tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde kamuya sunulmamış ise o tasarım yeni kabul edilmektedir. Tasarım tescili için yetkili merci Türk Patent Enstitüsüdür.

Ankete katılan firmalar arasında “endüstriyel tasarım tescili başvurusu” yapan, “bir patent ofisi ile çalışan”, “resmi endüstriyel tasarımlar bültenini takip eden” firma sayısı henüz oldukça düşüktür.

5.Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) çalışmaları ile ilgili soruya anketin geneline yanıt veren 80 firmadan sadece 59 firma yanıt vermiş oluşu bunların da sadece yarısının Ar-Ge biriminin olduğunun belirtmesi düşündürücüdür. Üstelik Ar-Ge bölümü çalışanları içinde üniversite mezunlarının oranı %38, lisansüstü mezunlarının oranı ise %1’dir. Oysa Ar-Ge çalışmaları konusunda uzman, lisans yada tercihen yüksek lisans mezunu, yabancı dil bilgisi iyi olan interneti araştırma geliştirme faaliyetleri için kullanabilen kişilerden oluşan ekipleri gerektirir.

6. Ankete katılan firmaların büyük çoğunluğunun web sitesi bulunmaktadır. E-ticaret oranı ise çok düşüktür.

7. Eğitimiş iş g¼c¼ ile ilgili soruya yanıt veren firma sayısının 40 oluşu tekstil işletmelerinin eğitimiş iş g¼c¼ne yeterince değer vermediğine dair ¼nemli bir ipucudur. Üstelik alışan m¼hendislerin sadece % 57'si tekstil m¼hendisidir. Üç firmada ise tekstil eğitimi almış m¼hendis, meslek y¼ksek okulu ya da meslek lisesi mezunu çalışmamaktadır.

¼r¼n tasarımının ¼nem kazandığı g¼n¼m¼zde tekstil ¼r¼n¼ tasarım ve ¼retiminde kullanmak ¼zere m¼hendis çalıştırmayan yada tekstil dışı alanlarda eğitilmiş m¼hendislerle çalışan tekstil işletmelerinin ¼r¼n tasarımlarının in ile uzun s¼re rekabet edemeyeceği açıktır.

8.Yatırım planları ile ilgili sorulara anketin geneline yanıt veren firmaların yarısından cevap alınabilmiştir. İşletmenin yıllık ¼retim miktarı nedir? sorusuna da çok az firmadan cevap vermiştir. Ev Tekstili sekt¼r¼n¼n mali çekincelerle ¼retim miktarı hakkında bilgi vermediği d¼ř¼n¼lmektedir. Bu durumu “Kayıt dışılık” olarak da açıklamak m¼mk¼nd¼r.

9. Ankete cevap veren tekstil şirketlerinin b¼y¼k çoğunluğu “bir araya gelerek sorunlarını ilgililere iletebilecekleri, ortak sorunlarını konuşarak öz¼m arayışına gidebilecekleri” sekt¼rel derneklere ¼ye değildir.

10. Ev tekstili sekt¼r¼ndeki gelişmeleri izlemek için g¼n¼m¼z¼n en ¼nemli bilgi kaynağı olan internetin kullanım oranı çok d¼ř¼kt¼r. in kaynaklı global kriz nedeniyle gelişmelerin çok hızlı olduğu tekstil sekt¼r¼nde yeni lifler, iplikler, ¼zel kumaş tasarımları, nanoteknoloji gibi ¼zel terbiye-bitim işlemleri vb pek çok yeni ¼r¼n piyasaya s¼r¼lmektedir. Rekabette ¼n sıralarda yer almak isteyen firmaların bu yenilikleri izleyerek kendi ¼r¼n gruplarına hızla uyarlamaları, m¼řterinin getirdiği kumaştan ¼retmek yerine m¼řterilere farklı tasarımlar sunabilmeleri gerekmektedir. Bu bakış açısıyla yeniliklerin internet ortamında da takibi, işletme b¼nyesindeki m¼hendislerin yeniliklerin araştırılmasında g¼rev almasının sağlanması, bu elemanlara internet bağlantılı bir bilgisayar ve fuarları takip olanağı sunulması gerekmektedir.

Yeniliklerin takibi için fuarlara giden ekiplerde firma sahipleri ve pazarlama elemanları yanında ¼r¼n tasarımı ve Ar-Ge ekibinde yer alan m¼hendislerin de g¼nderilmesi ¼nemli bir adım olacaktır. İşletmede alışan m¼hendislerin yenilikleri takip edebilecekleri ortam sağlamayan, çalışanlarının eğitimi için gerekli yatırımları yapmayan, “nitelikli elemanı doğru kullanamayan” firmaların “farklı tasarımlar oluşturabilmesini” başarılı olmasını beklemek m¼mk¼n değildir.

11. Firmaların b¼y¼k çoğunluğunun kendi markası ya da marka çalışması bulunmaktadır. Bu oranlara bakılınca işletmelerin “Markalaşmaya ¼nem verdiği “ s¼ylenebilir.

12. Ev tekstili sekt¼r¼n¼n rekabet g¼c¼n¼ arttırabilmesi için “¼r¼n kalitesinin y¼ksek-işçiliğin d¼ř¼k olması” gerekecektir. İşçilik ¼cretlerini d¼ř¼rebilmenin bir yolu da teknolojik seviyesi y¼ksek makineler kullanmak olacaktır. Anketin bu b¼l¼m¼ndeki soruların amacı

Ülkemiz ev tekstili sektörünün mevcut teknolojik seviyesinin doğru ve ayrıntılı tespit edilebilmesidir. Ancak anketin bu bölümüne alınan cevaplar sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek için yeterli değildir. Anketi cevaplayan kişiilerin tekstil işiletmelerindeki deneyiminin az oluşunun da anket sonuçlarının istenen ölçüde doğru bilgiler içermemesine neden olduğu dşinlmektedir.